

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑ

ΑΡΙΘΜ. 3

ΑΘΗΝΑΙ, 30 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1927

ΕΒΔΟΜΑΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ
ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: Νοταρά, 15, ΑΘΗΝΑΙ

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ:
ΦΩΤΟΣ ΓΙΟΦΥΛΛΗΣ

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ:

ΔΡΑΧΜΗ 1 ΔΡΑΧΜΗ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΕΤΗΣΙΑΙ

Εσωτερικού: Δρ. 50

Εξωτερικού: Σελ. 10 ή Δολ. 3

Τα χειρόγραφα και αι φωτογραφίαι
δεν επιστρέφονται.

Μεταξύ μας

ΑΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ

Πολλοί αναγνώστριά μας και πλείστοι
αναγνώσται μας μās στέλλουν συνεργασίαν.
"Η φιλοπονία των και η διάθεσις των να
εμφανισθῶν ἀπὸ τῶν σελίδων μας μās εὖ-
χαριστεί και μās συγκινεῖ ἰδιαιτέρως. "Εν
τούτοις θὰ ἔπρεπε σχετικῶς νὰ ἔχουν ὅλοι
καὶ ὅλοι ὑπ' ὄψει τὴν σκέψιν ὅτι: "Ολα τὰ
πρὸς δημοσίευσιν ὀφείλου νὰ εἶναι σύμ-
φωνα μὲ τὰς προτιμήσεις τῶν ἀναγνωστῶν
μας. "Η σκέψις αὕτη δὲν εἶναι λογική; Νο-
μίζομεν. Καὶ τὸ κοινόν μας εἶναι γνωστόν
ὅτι προτιμᾷ τὰ ἐκλεκτὰ φιλολογικὰ ἔργα
ποῦ ἔχουν μίαν πλοκήν, καθὼς και τὰ
ιστορικά και ἐπιστημονικά περιεργα και
παντὸς εἶδους ἐπικαιρότητας. "Εχει δὲ πολὺ
ὀλιγωτέραν διάθεσιν νὰ διαβάξῃ στίχους ἢ
φιλολογικὰ πεζογραφήματα χωρὶς ὑπόθεσιν
καὶ χωρὶς πλοκήν. Βέβαια και ἡ ποίησις
εἶναι εὐχάριστη και διαβάζεται, ἐν μέτρῳ
βέβαια, ἀλλὰ μόνον ὅταν ἔχει ἐξαιρετικὴν
πρωτοτυπίαν και ἐνδιαφέρον. "Ας μὴν αὐ-
ταπατώμεθα λοιπόν. Καὶ οἱ καλοὶ μας
ἀναγνώσται-συνεργάται ἄς προσέξουν εἰς
τὰς σκέψεις αὐτάς, ὥστε νὰ μὴ ματαιο-
ποιοῦν. "Επιθυμοῦμεν νὰ μās στέλνουν
συνεργασίαν και λυπούμεθα πολὺ ὅταν δὲν
δυνάμεθα νὰ τὴν χρησιμοποιήσωμεν.

Μερικαὶ ὁδηγίαι.

"Ας ἔχουν ὑπ' ὄψιν οἱ ἀναγνώσται μας και
τὰ ἑξῆς:

— "Οτι δεχόμεθα συνδρομὰς μόνον ἐτησίας
και οὐχ ἑξαμήνουσ ἢ μικροτέρας.

— "Οτι δὲν δημοσιεύομεν δημοσιεύματα ἐ-
πὶ πληρωμῇ. Καὶ

— "Οτι πρέπει τὸ γραμματόσημον τῶν ἐπι-
στολῶν των νὰ εἶναι ἐπαρκές, διὰ νὰ τὰς λαμ-
βάνομεν ἀσφαλῶς.

ΔΩΡΕΑΝ

ΒΙΒΛΙΑ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΣ ΜΑΣ

"Η «ΕΒΔΟΜΑΣ» δίδει ὡς δῶρον ἀπὸ ἑνα βιβλίον ἀξίας 25 δραχμῶν εἰς καθὲν ἀναγνώστην τῆς.

"Η διανομὴ θ' ἰσχύῃ ὡς ἑξῆς: Εἰς τὴν προτελευταίαν σελίδα τοῦ φύλλον μας ὑπάρχει δελτίον μὲ τὸν αὐθιγὸν ἀριθμὸν τοῦ φύλλον. Τὸ δελτίον αὐτὸ καθὲν ἀναγνώστης μπορεί νὰ τοῦ ἐπιστῇ. Καὶ εἰς τοῦτο νὰ συγκεντρώσῃ 4 κατὰ σειρὰν δελτία (δηλ. ἢ τὰ ὑπ' ἀριθ. 1, 2, 3 και 4 ἢ 5, ἢ ἂν εἶναι νέος ἀναγνώστης μας, τὰ 3, 4, 5 και 6).

Εἰς τὸ μεταξὺ δὲμος πρέπει νὰ συνεννοηθῇ και μὲ ἄλλους ἀναγνώστας μας ἢ καὶ ἄλλοι φίλοι των νὰ γίνων ἀναγνώσται μας και νὰ μαζεύουν τὰ δελτία. "Οταν δὲ συγκεντρώσῃ 10 ἀναγνώσται πού ὁ καθεὶς των θὰ ἔχη 4 κατὰ σειρὰν δελτία, πέμπει νὰ τὰ στείλῃ εἰς τὰ γραφεῖά μας (Νοταρά 15, Ἀθήναι) εἰς ἑνα φάκελλον μαζὺ μὲ τὰ ὀνοματεπώνυμους και τὰς ἀκριβεῖς διευθύνσεις των, ὡς και δρ. 2,50 δι' ἑκάστον βιβλίον δι' ἑξῆς ἀποστολῆς ἐξωτερικοῦ δρ. 4).

Κάθε ἀναγνώστης πού θὰ στείλῃ εἰς τὰ 4 δελτία των θὰ πάρῃ και ἀπὸ ἑνα βιβλίον ἀξίας 25 δραχμῶν. Δηλαδή οἱ 10 ἀναγνώσται, πού θὰ στείλουν τὰ 40 δελτία μαζὺ, θὰ λάβουν 10 βιβλία.

Προσοχὴ δὲμος τὰ δελτία νὰ στέλλωνται ὅπως γράφομεν και ὅχι χωριστὰ ἑκάστον ἀναγνώστην. ἢ χωριστὰ ἑκάστον φύλλον, διότι τότε δὲν θὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψει.

Τὰ βιβλία πού θὰ μοιράσωμεν εἰς τοὺς ἀναγνώστας μας εἶναι τὰ ἑξῆς δύο:

ΦΩΤΟΥ ΠΟΦΥΛΛΗ: ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΕΡΡΙΚΟΥ ΣΙΕΓΚΕΒΙΤΣ: ΕΡΩΤΕΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΩΝ

Κάθε ἀναγνώστης, μαζὺ μὲ τὸ ὄνομά του, πρέπει νὰ σημειώσῃ και ποῖον ἀπὸ τὰ δύο βιβλία
θυμεῖ νὰ λάβῃ ὡς δῶρον. Εἶναι ἐλεύθερος νὰ ἐκλέξῃ.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Νικ. Πετρόπουλον Πειραιᾶ, Μαν. Α. Ἀ-
ποστ. Ἡράκλειον, Μίμνη Γούναρην ἐνταῦθα,
Π. Π. Α. ἐνταῦθα, Γ. Α. Καλλιγ. ἐνταῦθα,
Καίτην Δ. Γεωρ. Πειραιᾶ, Ε. Δ. Παπαδ. ἐν-
ταῦθα, Γ. Κ. Παπαγ. Ἀνδρίτσωναν, Χρῆ-
στον Θ. Ἀθαν. Νίκων Γκ. ἐνταῦθα, Γ. Φο-
τομ. ἐνταῦθα, Ε. Κ. Γ. Πειραιᾶ, Εὐστ. Σερ.
Ναυαρίνον, Γεώργ. Α. Κανέλλ. Πέτρας, Ν.
Λαῖον Ἀμφισσῶν, Ἀλκην Φλώριαν ἐνταῦθα,
Μιμ. Κυρ. ἐνταῦθα, Ἡλ. Κουφ. ἐνταῦθα, Βασ.
Ἀγοροπ. ἐνταῦθα, Ροδοφύγγην Πύλον, Α.
Καραμπίνην ἐνταῦθα, Βασ. Ἀράτην Πειραιᾶ,
Ν. Κωστακόπουλον ἐνταῦθα, Ἐγμοντ Χ.
Ν. Χοτζ. Νέαν Ἰωνίαν, Τάκην Ἀλεξ. Γαρ-
γαλιάνους, Ἰω. Ἀναστ. Καλάμας, Γ. Ἀστέ-
ριον Θεσσαλονίκην, Ν. Ἀλφρ. Ν. Ξένον,
Παῦλον Πασχαλίδην Πειραιᾶ, Παν. Δελη-
γιάννην Κηφισιάν, Ἐμμ. Κλήμην Ἀλεξαν-
δρουπολιν, Ἡλ. Τουρνάν Μάστα, Μιχ. Σα-
γιάννην Κ. Φωτῖον Ἀλεξάνδρειαν, Γ. Κ. Φω-
κάν ἐνταῦθα, Ι. Μωραβίδην Π. Φάληρον, Ν.
Μπουτζίτην Δράμαν, Γ. Ἀστράν ἐνταῦθα, Α.
Γ. Κωστόπουλον ἐνταῦθα, Λάκην Τσαφίτσαν
ἐνταῦθα, Γεωρ. Ἀνδρουτσογιάννην Λαμίας,
Δ. Σαζλὴν ἐνταῦθα, Εὐθ. Ἰορδανίδην Κων.
πολιν, Κωνστ. Στασινοπούλον Λεβάδειαν, Ε.
Παπανούσκαν Σέρρας, Γ. Κοεζίαν Μεσολό-
γιον, Π. Βασιδὴν Βόλον, Νικ. Κατηφόρην ἐν-
ταῦθα, Ἀθ. Βυλλιώτην Σαλαμίνα, Π. Καρα-
βέλην ἐνταῦθα, Π. Ν. Χατζηδημόν, Χρ. Κονο-
σπύρην ἐνταῦθα, Π. Ν. Ζέρβαν ἐνταῦθα, Θ.
Ἀννὴν Κυπαρισσίαν. Ἐληφθησαν τὰ χειρό-
γραφα σας καὶ ἐτέθησαν ὑπὸ κρίσιν.

Ἰω. Ἰωαννίδην Θεσσαλονίκην, Ἀθην Τζο-
ρόπουλον Λάριссαν, Ἀτρώμητον Καλάμας, Ν.
Ροδ. ἐνταῦθα, Μιχ. Σαζλὴν Πόρον, Παν. Δε-
ληγιάννην Κηφισιάν, Ἐγμοντ, Τάκην Ἀλεξ.
Τουρνάν Μάστα, Φέγγην Σελάναν Κυπαρισ-
σίαν, Γιάννην Ἀργείνον, Σπ. Ἀποστόλιν Με-
βίδην Π. Φάληρον, Α. Γ. Κωστόπουλον ἐν-
ταῦθα, Εὐθ. Ἰορδανίδην Κων/πολιν, Κ. Τρι-
κ. Κατηφόρην ἐνταῦθα, Χρ. Κωνσταντοπού-
λον Πύργον Ἠλείας, Γ. Μωραίτην ἐνταῦθα,

Μαν. Α. Ἀποστ. Ἡράκλειον, Μίμνη Γού-
ναρην, Ἀχιλλέα Ἀντιγοργίου ἐνταῦθα, Γ.
Γιαννοῦρην Χαλκίδα, Καίτην Δ. Γεωρ. Πει-
ραιᾶ, Ε. Δ. Παπαδ. ἐνταῦθα, Γεώργ. Πα-
ρόν Κυπαρισσίαν, Μιχ. Τσαγκαρέλην ἐνταῦ-
θα, Γ. Φωτομ. ἐνταῦθα, Βασ. Λιδάν Κυπαρι-
σίαν, Ἰω. Καραμπίνην Μολάους, Μίμνη Τζα-
νιάννην Ἀλεξάνδρειαν, Γ. Κ. Παπαγ. Ἀνδρίτ-
σωναν, Εὐχαριστοῦμεν θερμῶς διὰ τὰς συγ-
κεντρώσεις και διὰ τὰ καλά σας λόγια.

Σπ. Ἀποστόλιν Μεσολόγιον, Μιχ. Πα-
γιωτόπουλον Λάριссαν, Γιάννην Ἀργεί-
νον, Ἰω. Ἰωαννίδην Θεσσαλονίκην, Γεωρ.
Γιαν. Θήβας, Γ. Κ. Παπαγ. Ἀνδρίτσωναν,
Καταρδὸν Κυπαρισσίαν, Χ. Δ. Θεσσαλονί-
κην, Βασ. Λιδάν Κυπαρισσίαν, Μίμνη Τζα-
νιάννην Ἀλεξάνδρειαν, Γ. Κ. Παπαγ. Ἀνδρίτ-
σωναν, Εὐχαριστοῦμεν θερμῶς διὰ τὰς συγ-
κεντρώσεις και διὰ τὰ καλά σας λόγια.

Κ. Βύσανην Ἀργείνον. Δυστυχῶς ἡ φω-
τογραφία εἶναι μικρὴ και σκοτεινὴ καὶ ἐπι-
χρηστική. — Δ. Σαζλὴν ἐνταῦθα. Μεγα-
λότερα. — Κ. Καρανῶσον Τριφυλίαν. Δυσ-
τυχῶς ἡ φωτογραφία εἶναι μικρὴ καὶ σκοτει-
νὴ καὶ ἐπιχρηστική. — Κ. Παπαγιάννην
Βόλον, Νικ. Κατηφόρην ἐνταῦθα, Γ. Χα-
τζηδημόν, καὶ Φανούρ. Τσαντλιν. Φωτογρα-
φία ἐληφθησαν και ἴσως χρησιμοποιήσονται
ἐν τῇ ἐξῆς ἐβδόμαδι.

Ἀχιλλέα Ἀντιγοργίου ἐνταῦθα, Γ. Κω-
στακόπουλον ἐνταῦθα, Εὐθ. Ἰορδανίδην Κων.
πολιν, Κωνστ. Στασινοπούλον Λεβάδειαν, Ε.
Παπανούσκαν Σέρρας, Γ. Κοεζίαν Μεσολό-
γιον, Π. Βασιδὴν Βόλον, Νικ. Κατηφόρην ἐν-
ταῦθα, Ἀθ. Βυλλιώτην Σαλαμίνα, Π. Καρα-
βέλην ἐνταῦθα, Π. Ν. Χατζηδημόν, Χρ. Κονο-
σπύρην ἐνταῦθα, Π. Ν. Ζέρβαν ἐνταῦθα, Θ.
Ἀννὴν Κυπαρισσίαν. Ἐληφθησαν τὰ χειρό-
γραφα σας καὶ ἐτέθησαν ὑπὸ κρίσιν.

Ἰω. Ἰωαννίδην Θεσσαλονίκην, Ἀθην Τζο-
ρόπουλον Λάριссαν, Ἀτρώμητον Καλάμας, Ν.
Ροδ. ἐνταῦθα, Μιχ. Σαζλὴν Πόρον, Παν. Δε-
ληγιάννην Κηφισιάν, Ἐγμοντ, Τάκην Ἀλεξ.
Τουρνάν Μάστα, Φέγγην Σελάναν Κυπαρι-
σίαν, Γιάννην Ἀργείνον, Σπ. Ἀποστόλιν Με-
βίδην Π. Φάληρον, Α. Γ. Κωστόπουλον ἐν-
ταῦθα, Εὐθ. Ἰορδανίδην Κων/πολιν, Κ. Τρι-
κ. Κατηφόρην ἐνταῦθα, Χρ. Κωνσταντοπού-
λον Πύργον Ἠλείας, Γ. Μωραίτην ἐνταῦθα,

Εἰς τὰς ἄλλας ἐπιστολάς θ' ἀπαντήσωμεν
εἰς τὸ προσεχὲς φύλλον μας.

ΕΛΛΗΝΙΚΑΙ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΕΣ

Η ΠΑΡΑΔΟΞΟΤΕΡΑ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΕΜΦΑΝΙΖΕΤΑΙ ΤΩΡΑ ΚΑΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΤΙ ΕΙΝΕ Ο "ΚΥΒΙΣΜΟΣ," ΚΑΙ ΤΙ ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΝΑ ΙΔΟΥΜΕ ΠΡΟΣΕΧΩΣ

Τι νὰ συμβαίνει;

Πρόκειται τάχα περὶ ἐπιδημίας τρέλλας;
Ἄρα γε μιά ὁμαδικὴ ἀνισορροπία νὰ κατέλα-
βεν ἑνα πλῆθος ζωγράφων τῆς Εὐρώπης και
τῆς Ἀμερικής; Ἡ μήπως συμβαίνει κάτι ἄλ-
λο; Οἱ γεροντότεροι, ἀλλὰ και πολλοὶ ἀπὸ τοὺς
νεώτερους μορφωμένους και διανοουμένους,
πιστεύουν ὅτι τὸ μεγαλύτερον μέρος τῶν ζω-
γράφων ἐτρέλλαθηκε. . . Ἀλλὰ εἶναι τάχα
δυνατὸν αὐτό;

Εἶναι ἀλήθεια ὅτι τώρα οἱ νεώτεροι ζωγρά-
φοι δὲν ζωγραφίζουν ὅπως ἐξωγράφιζαν οἱ πα-

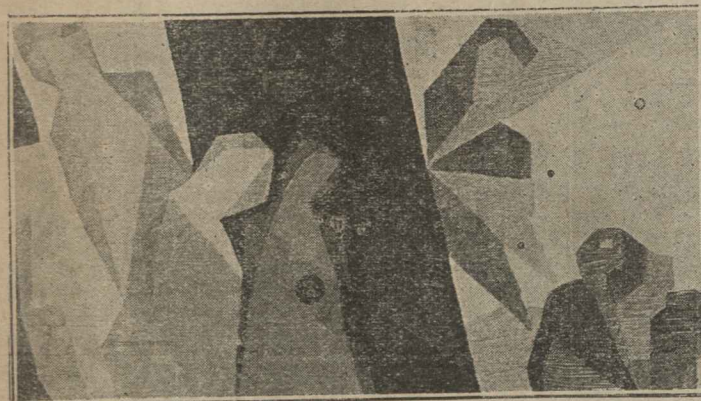
θη κανεὶς τὶ παριστάνει μίαν εἰκόνα! . . .

Πῶς ἐδημιουργήθηκαν αὐτὲς ἡ νέες τάσεις
τῆς ζωγραφικῆς εἶναι ἑνα μεγάλο ζήτημα.
Βέβαια δὲν πρόκειται περὶ τρέλλας. Μάλλον
φαίνεται ὅτι ὁ καλλιτεχνικὸς κόσμος και ὁ φι-
λότεχνος ἀκόμη ἐβαρέθησαν τὴν ρεαλιστικὴν
ζωγραφικὴν, τὴν πιστὴν ἀντιγραφὴν τῆς φύ-
σεως. Καὶ ἡ πλῆξις τοῦ αἰῶνος μας ὁδήγησε
πρὸς τὸν Φουτουρισμὸν και πρὸς τὸν Κυβι-
σμόν.

Ἔως τώρα στὴν Ἑλλάδα δὲν εἶχαμε οὔτε
Φουτουριστάς, οὔτε Κυβιστάς. Στὴν Γαλλία

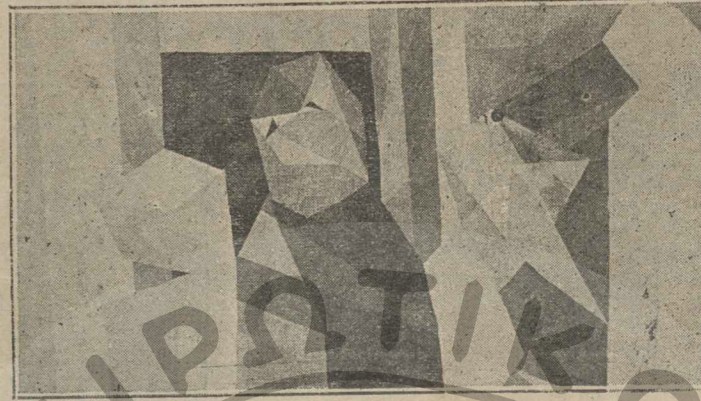
Μεταξὺ τῶν ἔργων τῆς ὑπάρχουν ἐνατοῦρ-
μότες μὲ πολυεδρικὰ σχήματα φωτεινά, χρω-
ματιστά, σκοτεινά, κίτρινα, κόκκινα και μαύ-
ρα. . . Ὑπάρχουν «τοπεία», στὰ ὅποια διακρί-
νονται δύο ἢ τρία κομμάτια χρώμα και τίποτε
ἄλλο. Ὑπάρχουν προσωπογραφίαι τρομεραὶ.
Ἀλλὰ ὑπάρχουν ζωγραφισμένα και φανταστι-
κὰ θέματα. . . Ὅλα σχηματισμένα ἀπὸ μεγά-
λα χρωματιστὰ ἐπίπεδα. . .

Ὅταν ἐρωτήσαμε τὴν δίδα Μπερτοῦ γὰρ
τὸν τρόπον τῆς ζωγραφικῆς τῆς, μās ἀπήν-
τησεν:

Αἱ σκιάι τῶν πεθαμένων

(Ἔργα τῆς κυβιστικῆς ζωγραφικῆς διδὸς Ἐρ. Μπερτοῦ, ἀπὸ τὰ ἐκτεθειμένα τὴν προσεχῇ ἐβδομάδι).

Ἡ συνομιλία

(Ἔργα τῆς κυβιστικῆς ζωγραφικῆς διδὸς Ἐρ. Μπερτοῦ, ἀπὸ τὰ ἐκτεθειμένα τὴν προσεχῇ ἐβδομάδι).

λαϊότεροι. Ἔχουν νέας ἀντιλήψεις. Ἐχομεν
ἰδῆ και στὴν Ἑλλάδα ἔργα τῶν λεγομένων
«ἐξπρεσιονιστῶν» ζωγράφων. Αὐτοὶ δὲν ἀν-
τιγράφουν ἀκριβῶς τὴν φύσιν, ἀλλὰ ζητοῦν νὰ
μās δώσουν τὴν ἐκφρασίαν τῆς πνεύσεως.
Ἀλλάζουν λοιπὸν τὰ σχήματα και τὰ χρώματά
τῆς σύμφωνα, μὲ διαφόρους κλίσεις ἢ αἰσθη-
ματὰ των. . .

Αὐτὰ δὲμος δὲν εἶναι τίποτε πρὸς στὰς ἄλ-
λας ἐπαναστάσεις τῆς ζωγραφικῆς. Ἐχομεν
τώρα τοὺς Φουτουριστάς και τοὺς Κυβιστάς.
Ἀπ' αὐτοὺς ἕως αὐτὴν τὴν στιγμὴν δὲν ἔ-
χουν ἐμφανισθῇ στὴν Ἑλλάδα. Οἱ Φουτουρι-
σταὶ δὲν ζωγραφίζουν τὰ πράγματα ὅπως εἶ-
ναι, ἀλλὰ τὰ κἀναλύουν. Βλέπετε ἐδῶ ἑνα
κεφάλι καὶ πέρα ἑνα σῶμα καὶ παραπέρα ἄλλο
κομμάτι τοῦ σώματος. . . Βλέπετε ἑνα σῶμα
μὲ πολλὰ πόδια, ἑνα ἄλογο μὲ κινήσεις ἐπι-
γωνικές. Ἐνα πλῆθος ἀπόπειρες γίνονται
γὰρ νὰ ζωγραφισθῇ ἡ κίνησις και ἡ ἐδυναμι-
κότης μὲ τὴν ἀνάλυσιν. . . Αὐτὸ ἐπιδιώκει ὁ
Φουτουρισμὸς και δημιουργεῖ πράγματα περι-
εργότατα.

Οἱ «Κυβισταὶ» — ἡ λέξις παράγεται ἀπὸ
τὴν ἑλληνικὴν «κύβος» — ζωγραφίζουν
τὰ ἐπίπεδα τῶν πραγμάτων διαλυμένα. Ρί-
χνουν τὸ ἑνα ἐπίπεδο μέσα στὸ ἄλλο, τὸ σπά-
ζουν, ἢ τὰ βάζουν τὸ ἑνα ἐπάνω στὸ ἄλλο. Τὴν
προοπτικὴν τὴν καταργοῦν. Τὰ ἀνακατέδουν
ὅλα τόσο ὥστε εἶναι δυσκολότατο νὰ καταλά-

ῶμεν και τὴν Ἰταλίαν ὑπάρχουν πλῆθος Φου-
τουριστῶν μὲ τὸν Μονετίτην ἐπὶ κεφαλῇς καὶ
Κυβιστὰ μὲ τὸν Π. Πικασσό. Ἄλλοι περὶ
φίμου Κυβιστὰ εἶναι ὁ Γ. Μαρκ, ὁ Ἀλβέρτος
Γκαλῆς, ὁ Ζ. Γκαίς, ὁ Ἐρμάν, ὁ Ι. Μεττίεφ,
ὁ Μαρκουσί, ὁ Γκίνο Σεβερίν, ὁ Α. Σουβᾶ,
ὁ Ζαν Βιγιόν, ὁ Φ. Λεζέ. . .

Ὁ τελευταῖος κ. Φ. Λεζέ ἔχει και σχολὴν
Κυβιστικῆς ζωγραφικῆς μὲ πολλοὺς μαθη-
τάς. Ἀπὸ αὐτὴν ἐγγίκε καὶ ἡ . . . πρώτη Ἑλ-
ληνὶς «Κυβιστικὴ», πού ἀσάγει τὴν προσεχῇ
ἐβδομάδα τὸν Κυβισμόν εἰς τὴν Ἑλλάδα!

Γι' αὐτὴν θὰ σᾶς μιλήσωμεν τώρα. Λέγεται
Ἐρσασμία Μπερτοῦ και ἦλθε τελευταία ἀπὸ τὸ
Παρίσι. Ζωγραφίζει σύμφωνα μὲ τὰ δόγματα
τοῦ Κυβισμοῦ πράγματα ἀπεργότατα. Καὶ
θὰ τὰ ἐκθέσῃ τὴν προσεχῇ ἐβδομάδα στὶς αἰ-
θουσας τοῦ κ. Στρατηγόπουλου (Φιλελλήνων
15).

Ἀλλὰ τί ζωγραφίζει ἡ δίδα Μπερτοῦ; Πα-
ραθέτομεν ὡς δείγμα φωτοτυπίας δύο ἔργων
τῆς. Δὲν μπορεί δὲμος νὰ καταλάβῃ πολλὰ ἀπ'
αὐτάς ὁ ἀναγνώστης. Γι' αὐτὸ δὲν πταίομεν
ἡμεῖς. Ἀλλὰ ἡ ζωγραφὸς καὶ ἡ ἐλλειψὶς τῶν
χρωμάτων. Διότι ὁ «Κυβισμὸς», κυρίως εἶναι
παγνίδι χρωμάτων, μεγάλαν χρωματιστῶν ἐ-
πιπέδων πού διασταυροῦνται. . .

Τὰ ἔργα τῆς διδως Μπερτοῦ κἀνουν κατὰ-
πληξιν σὸν θεατὴν. Σχήματα, χρώματα και
δγκοὶ θαμπώνουν τὰ μάτια! Τὸ θέμα τοῦ ἀνα-
κὸς δὲμος μένει μυστήριον!

Αὐτὸς εἶνε ὁ Θεὸς τοῦ «Κυβισμοῦ»!

Ἡ δίδα Μπερτοῦ ἐν τούτοις πιστεύει, ὅχι μόνον
εἰς τὸν Θεὸν αὐτόν, ἀλλὰ και στὴν ζωγραφικὴν
αὐτὴν. . .

Ἐχω πίσυν και πεποίθησιν σ' αὐτὰ πού
κἀνω, μās εἰπε.

Νὰ ἰδοῦμε τώρα τί θὰ ποῖν και οἱ ἐπισκέ-
πται τῆς ἐκθέσεώς τῆς.

Φ.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΝΟΣ ΣΚΕΛΕΤΟΥ

— Πρὸ διόμηση χρόνων, ἕνα ἀπομνημόνεο
καθὼς ἐξακμάτο ὁ τοσούτων σὸ δόξαν, κοίτα
στὰ πρόβατά του, ἐκτύπησε μὲ τὸ χεῖρ του σὲ
ἕνα σίδερο χαμένο στὴ γῆ. Σπρώθηκε καὶ ἀνέ-
βηκε νὰ σκαλίξῃ μὲ τὸ ραβδί του. Σιγά-σιγά
ἐξέσπυνε ἕνα αἰδερμένο κορίτσι. Εἶχαν πᾶσι τὰ
χρώματα ἢ βροχές καὶ ἔτσι εἶχε θῆλ' σχεδὸν
στὴν ἐπιφάνεια. Τὸ ἔσπασε μὲ μὴ πέτρα, καὶ
εἶδε πῶς ἦτο γεμάτο μὲ χρυσὰ καὶ ἀσημένι-
να νομίσματα. Θὰ τὸ εἶχαν κοῦνη τὴν ἐποχὴ τοῦ
πολέμου τοῦ 1912 ἢ στὸν εὐρωπαϊκὸν πόλεμον.
Τὰ νομίσματα αὐτὰ τὰ ἔβρασαν ὁ τοσούτων σὸ

ΣΥΓΚΡΟΝΟΝ
ΔΙΗΓΗΜΑ

ΤΟ ΣΤΟΙΧΗΜΑ

ΤΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ
ΛΕΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΥ

Ποτέ μου δεν είχα ιδεί την Ρετζίνα τόσο πολύ ευθυμική όσο εκείνη τη βραδιά. Στο σουπε είχε διαβόλημένο κέφι και μιλούσε χωρίς να σταματήσει, απαντώντας με πνεύμα στις αντιλογίες που, για να την κάνουμε να σαστίσει, ρίχναμε τότε-τότε. Έτσι έμενε κάθε φορά νικήτρια.

Ήτανε άλλως τε απόλαυση να την βλέπει κανείς να διασκεδάζει. Είμαστε μερικοί φίλοι, όχι πολύ μπλαζέ, τριγυρισμένοι από δημοφιλής κορίτσια. Και η Ρετζίνα, πρώτη χορεύτρια του Μουζικ χόλλ, μας άρεσε ξεχωριστά, γιατί δεν είχε μονάχα τα ωραιότερα πόδια που μπορεί κανείς να φαντασθεί.

Κάναμε μεγάλο πατιντί. Το γέλιο των γυναικών (όλοένα πιο τρελλό όσο αδειάζανε ή μουσικές της σαμπάνιας, που ήτανε άραδιασμένες απάνω στο τραπέζι) έμοιαζε σαν γενικό απομπανιμέντο στην ευθυμία μας. Και αν ήμαστε όλοι, λίγο χαλινομένοι, σάς βεβαίως ότι το μικρό αυτό μεθύσι ήτανε χωρίς παραστρατήματα κ' άνοστα έπειστικά.

Κάπου-κάπου άνοιγαν ή πόρτα, κ' άφηνε να μπουν στο μικρό αυτό σαλόνι κάποιες νέες της τζά-μπάντ, στην όποια οι μαύροι, κάτω,

τι του και τα έχωσε στο υπόγειο. Η γυναίκα του όμως που άγαπούσε κάποιον Σέρβο δημόσιο υπάλληλο, το έμαρτύρησε στον έρωμένο της, και οι δύο κατέστρωσαν το σχέδιό των. Θα έσκότωναν ή γυναίκα τον άνδρα της για να γίνει κυρία του θησαυρού. Ύστερα θα έπαυαν το Σέρβο.

Μία νύχτα, συνέχισαν ο Άρβανίτης, με ένα τεκούρι ή γυναίκα έσκότωσε τον άνδρα της και έπνιξε και ένα κοριτσάκι της κάτω χροών, που είχε ξυπνήσει και ήτο φόβος να μαρτυρήσει. Τους κατέδωσε και τους έθαψε κάτω στο χώμα, που ο άνδρας της είχε κρυμμένο τον θησαυρό.

Ύστερα από δύο μήνες, άρχισε να κυκλοφορή στο χωριό ή είδησις του σκελετού. Πιο πριν όμως, ή γυναίκα είχε φύγει με το άλλο της παιδί, με ένα μικρότερο κοριτσάκι, και έζηγαν και έμειναν μαζί με το Σέρβο στο Βελιγράδι.

— Εγώ, είχε τελειώσει ο σκελετός, δεν ξύγιναν φαντάσμα για να περάσω κανένα, ούτε για να βλάψω το χωριό. Φοβόμην πως ή γυναίκα μου και ο Σέρβος θα χαλάσουν και το άλλο μου παιδί, και δεν μπορώ να μείνω ήσυχος. Ήθελα, σε κάποιον να ελπώ, πως το παιδί μου κινδυνεύει, και να σωθώ. Τώρα θα μείνω ήσυχος.

Σ' αυτά τα λόγια χάρηκεν ο σκελετός. Τι κάναμε όμως εμείς, στο στοιχειωμένο σπίτι; Έμειναμεν ως το πρωί, και ύστερα ετραβήξαμε κατά την Άστυνομία. Από πίσω και από εμπρός μας συνόδευε δλο το χωριό.

Το ίδιο πρωί έπληρα το τοπικό τραίνο της Γενεύλης για να κατεβώ από εκεί στη Θεσσαλονίκη. Άφισα την Άστυνομία να συνεχίσει την έρευνα και την επάλήθει, μα είχα μεγάλην άμφιβολία αν όσα ελεπν ο σκελετός θα έβγαζαν σωστά.

Είς την Θεσσαλονίκη, τέσσερις και πέντε φορές την ήμέρα κατεβαίνει το τραίνο από τη Σερβία. Τόσο τακτική είναι ή συγκοινωνία με αυτήν. Δεν άργησα να μάθω, ότι ή άστυνομία έσκαψε το υπόγειο και ήρε πραγματικά τους δύο σκελετούς, και ότι στο Βελιγράδι συνέλαβον την γυναίκα του τσοπάνη με τον φίλο της. Δεν μου έστάθη όμως, εύκολο να μάθω από τότε αν ή γυναίκα άπολόγησε.

Κ. ΦΑΛΤΑΪΤΣ

στην ταράτσα κ' άμπά, δίνανε ένα παράξενο ρυθμό. Οι μάτο ντ' ότέλ, γεμίζανε τα ποτήρια κ' αλλάζανε τα πατάκια του τοιγάροφ. Κ' έξαφνα, ή Ρετζίνα, που την έπιασε πείνα, — λογικό συμπέρασμα της γελης δρεξης που είχε πάντα, — γύρεψε κρύο κρέας, και κάπαρη.

Μήπως ή θέα του πιάτου της πάγωσε απότομα τον ένδουσιασμό μας; Όλοι, έξαφνα, μείναμε άμλητοι, κατάρροντες την φίλη μας να τρώη το ροσάφ, που έσταζε αίμα, με τα δόντια της, δόντια μικρής λυκαίνας. Τή στιγμή εκείνη ένας από μας τόλμησε να φιλήση την πλαινή του, πολύ άγνά, μπορώ να σάς το έγυνηθώ. Και το φίλι (θέμα άγαπητό συνομιλίας στις γυναίκες αλλά και στους άντρες) προεκάλεσε τα λόγια που άκολούθησαν.

Στήν κατάσταση άτονίας που βρισκόμαστε,

Ήτανε εντυμένη με μια διαφανή και άρσενια τουαλέτα, που έδειχνε με τέχνη την άρμονία του λεγερού κορμού της...

το θέμα αυτό ταίριαζε περίφημα με τις συγκινημένες ψυχές μας. Έξαφνα ή Ρετζίνα φώναξε:

— Τι παραμύθια είνε όλα αυτά! Το φίλι. Μά, κακομοιήδες, δεν έχει καμιά σημασία! Η φράσις αυτή έφερε άποτέλεσμα ίδιο με εκείνο που προέβηε το κουνούισμα ενός ξυπνητηριού, όταν γελαστήκαμε στην ώρα και μās ξυπνάει πολύ νωρίς.

Οι άντρες διαμαρτυρήθηκαν και σάν βροχή πέφτανε τα λόγια: «Το φίλι δεν είναι ιερό; τίς δυοτυχίες, στους δυστυχισμένους ανθρώπους, που διψούνε για χαρά!»

Η μεγάλη λέξη «ήδονή» ειλώθηκε μάλιστα, από μια μικρούλα ήθοποιό, άδύνατη και ξανθή, που την είχε φέρει τελευταία στα θέατρα του Παρισιού ένας διαγωνισμός του Όδελου!

Η Ρετζίνα αντί ν' άπαντήση ύψωσε τους ώμους. Τότε άκούστηκε μια φωνή:

— Στοιχηματίζω ότι δεν σκέπτεσθε πραγματικά αυτό που λέτε και ότι δεν θ' άφίνατε σποτά σας!

Η νέα φώναξε:

— Δέχομαι το στοιχήμα.

Δέν σάς πονοκεφαλώ με τις διαπραγματεύσεις που άκολούθησαν. Συμφωνήθηκε ότι ή Ρετζίνα θα βρισκότανε, στην άλλη μέρα, κατά το

μεσημέρι, στο σαλόνι που γενικά ήτανε την ώρα εκείνη της ήμέρας, και ότι να την φιλήση το πρώτο πρόσωπο που ήλθε.

Με δάλανε να ελέγξω τα γεγονότα. Καθισμένος πίσω από ένα παράθυρο, να δρεθώ στη σκηνή, για να δηλώσω, με όρεο ποιός είχε νικήσει: έμείς ή ή Ρετζίνα.

Την έβλεπα, καθισμένη σε μια καρέκλη γοητευτική από κάθε άλλη φορά. Ήτανε μένη με μια διαφανή και άρσενια που έδειχνε με τέχνη την άρμονία του κορμού της. Χωρίς να φαίνεται ότι ήλπο, έδειχνε τα θαυμάσια γόνατά της, το ξανθό της κεφάλι, το τόσο ταπεινό λαφρά ρετουσαρισμένο άπ' το φυσικό ιδιαιτέρη λάμψη.

Έννοιαθα πως ήμουν άνήσυχος, γιατί άντιόμωνα την συνάντησή της με τους άλλους, — που γεννιότανε από την σία μας, — με το θύμα.

Φάνηκε ένας άνθρωπος, που θα είπατε, άλλο, τη γελοία και κομική καρακτορία στις περισσότερες όπερέτες κ' έπαινε. Η ρεβί, όπως και το κομικό θέατρο, σιάζει τέτοιους χαρακτήρες. Ο φρεσόνος δεν έδινε καμιά σημασία στη γάση Σάν να ήθελε να κινή κάποια χονδρική κληση, φορούσε μέσα στον Αύγουστο και στην θάλασσα, ένα σακάκι τουαλέτα, τριμένο, παλινός μόδας, ένα παθία που λυ μικρό, σκαρφαλωμένο στο μπροστίρος του κροανίον του, φανότανε ότι έμε πολύ στενογυλιό κούτελό του. Με την αυτή μέρα, ο παράξενος αυτός άνθρωπος τούσε στο χέρι μια μπατακακή όμπελέλα που την θεωρούσε, χωρίς άλλο, ως το σόλο της σοβαρότητός του.

Τότες συνέβη ένα πραγματικό κατέατρο. Νόμιζε πως, έπαυθώντας με κάποιον να κερδίση το στοιχήμα, ή Ρετζίνα ή τώρφανε χωρίς κόπο να έξουσιάζει και να τρελλάνη τον παράξενον αυτόν άνθρωπον. Άπόρησα πολύ όταν, βλέποντάς τον, κίμασε παράξενη ταραχή, σηκώθηκε και σδοχώρησε λίγα βήματα, ένφ αυτός έμεινετα έριξε μια ματιά στην κροανία και ζωηρά, τράβηξε τον άγνωστο κατά τοθος του σαλονιού, όπου άρχισε ή πιο συννομιλία.

Δέν άκουσα φυσικά, τίποτα άπ' αυτά που λέγαμε. Κάνανε ο ένας και ο άλλος χειρονομίες. Η Ρετζίνα πολλαπλασίαζε τις ξηγήσεις, που ο άλλος άπέριπτε με γρήτσες ένδικητικές. Τέλος, χαλινομένος άλλο άπ' την όμορφιά της συνομιλητριάς, έκανε μια χειρονομία για να την άγκαλιάσει.

Στά μάγουλά του πέσανε άμέσως δύο κ' μερά χαστούκια!

■ ■ ■

Η Ρετζίνα, τρέμοντας, κόκκινη, έξω νων, ήρθε σ' έμένα, όταν ο άνθρωπος έβινιστηκε.

— Έχασα! φώναξε. Μπορείτε να το πεί σ' όλους. Έχασα!

Όταν, με καλό τρόπο, — γιατί έννοιαθα πως ήτανε πολύ νευρική, — της έζηγησα μου έμπαυεστη, μυστικά, την ατία που ανάγκασε να χάση το στοιχήμα, μου είπα:

— Δέν ήτανε πού συχαμερός από άλλους. Άλλά καταλαβαίνετε... ο τύπος αυτός, είναι ξεχωριστός... Ήτανε μια φορά στρας μου! Λοιπόν, άγαπητέ μου... δεν τρεύω να με προδώσετε;

(Μετάφρασις Β.)

ΛΕΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΥ

ΜΕ ΕΡΩΤΑ ΧΩΡΙΣ ΑΓΑΠΗ

ΝΕΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΕΣΘΗΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ Κ. ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΤΣΑΚΙΝΟΥ

[Τά προηγούμενα. — Ο Γιάννης Παπαμαθιός εις μίαν έρωτικήν συνέντευξιν με την Όλγαν Μαρότση, που την άγαπά και μάλιστα που έχει σχέσεις με άλλους, της εκθέτει τα σχέδιά του δια το μέλλον. Έργάζεται εις μίαν Τράπεζαν και σχεδιάζει να έργασθ ή άλλην με καλλίτερον μισθόν και τότε να την νυμφευθ ή. Άλλ' ή Όλγα δεν ένθουσιάζεται με τα σχέδια αυτά του έρωμένου της Κ' έκείνος της παραπονείται δι' αυτό].

(Η συνέχεια)

Περιώρισε το παράνομό του ως εκεί. Την έννοιασε παγωμένη, άσυχνήτη σ' αυτή την προσφορά του, αλλά το άπέδωσε πάλι σ' αυτό που είχε φαντασθ ή από την άρχή. «Οτι ή Όλγα του ήθε άποκαμωμένη από κάποια σκηνή με τη μαμά της, έπηρεασμένη άπ' αυτές τις γκρίνιες και άπελπισμένη.

— Όχι, όχι, ειπεν εκείνη. Δέ θέλω καμιά θυσία για μένα. Άλλά έκείνος εξακολούθησε με πού θερηή φωνή, άποφασισμένος να λιώση τον πάγο μέσα στον όποιον έπίστευε ότι είχε βυθίσει την καρδιά της.

— Τίποτε δεν είνε θυσία όταν πρόκειται για την έννοιά μας. Θά ήδω καμιά άσπατά όπωσ το όνειρομάστε, καλοβαλμένο, ξεστό, κομψό. Το χειμώνα θάρχωνται οι φίλοι μας. Θά μās βλέπουν και θα μās ζηλεύουν. Και ύστερα κάποτε θα γίνουμε τρείς. Θά μās έρθη ένας μπερμπαντάκος που θα μās καττάξει με τα χάντρινα ματάκια του και θα μās ζητήσει τη θεοσύλα του.

Προσπαθούσε να δοή ώραία πράγματα να της ειλπ ή, αλλά στην ταραχή του δεν έφθαναν στα χείλη του παρά κοινοτυπίες. Εκείνη τον έέκονε με μια φράσι που έσταξε στην ψυχ ή του σά μολόβι.

— Είπαμε πιά άργά. «Οι' αυτά πρέπει να τα ξεχάσουμε.

Τό ειπε με ήρεμη παγερή φωνή.

— Τι είναι άργά; Τι να ξεχάσουμε; Έκαμε έκείνος ταραγμαμένος, κατάρροντάς την σάν να μ ή καταλάβαινε.

— Άκουσε Γιάννη, εξακολούθησε εκείνη. Πρέπει να ήμαστε ψύχραιμοι. Δεν ήμαστε παιδιά. Ός έδω ήτανε, φανεται. Δεν πρέπει να βλέπομαστε πιά.

— Τι λές; της ειπε. Τι έπαδες; Έχεις τίποτα παρόλωνα από μένα; Κάτι θα σου έκανα χωρίς να το ξέρω. Πές το μου. Θά είναι καμιά άνοσησις.

— Όχι, του ειπε. Δεν έχω κανένα παράπονο. Θά ήμουν άχάριστη. «Οτι και να μου συμβή, όπου κ' άν πάω, δε θα ξεχάσω ποτέ την ενύγνια σου. Είσαι ένας έξαιρετικός άνθρωπος. Άλλά τι να κάμω;... Πρέπει...

Και σ' κ' εγώ δε θα ήσυχάσουμε παρά μόνο μ' αυτή τη διακοπή.

Έκείνος ειπε ότι το πρ ήμα ήταν σοβαρότερο από ό,τι το φροήθηκε στην άρχή.

— Τι συμβαίνει;... της ειπε. Πές μου καθαρά τι θέλεις.

— Εγώ δε θέλω τίποτα, του απήντησε. Τι θέλει ή μοίρα μας.

— Άφησε τη μοίρα μας. Θέλω να μάθω τι σου είπαν, τι καινούρια μās έσκάρωσε αυτή ή κυρία...

Ο ύπαινιγμός ήταν για την κυρία Μαρότση. — Σε παρακαλώ, του ειπε εκείνη, αν θέλεις να εξακολουθήσουμε να μιλούμε, να μην τα βάζεις με τη μαμά μου. Αυτή έσκέφτηκε σά μητέρα.

— Και ή μαμά σου θέλει να χωρίσουμε; Αί; Αυτό είνε;

— Να κόψουμε να βλέπομαστε. Άλλά σ' αυτό δε φταίει ή μαμά. Το βλέπω μόνη μου πως δεν μπορεί να γνη άλλοιώς.

— Και το λές με τόση άπάθεια; Όποτε πάνε όλα. Τα ξεχάσαμε λοιπόν όλα; Άκουσε Όλγα. Καταλαβαίνω. Σου σήκωσαν τα μυαλά. Ποιός έξέρει τι σου δάλανε στο κεφάλι. Αυτοί οι γελοίοι τύποι που έρχονται στο σπίτι σας, αυτά τα βυποτα ήποκείμενα...

— Στο σπίτι μας δεν έρχονται ήποπτα ήπο-

Την είχε πιάσει από το χέρι και την τραβούσε...

κείμενα, διαμαρτυρήθηκε πείραγμένη εκείνη.

— Τέλος πάντων. Αυτοί οι λαμπροί κύριοι, ή άλλοι, θα μήκαν στη μέση, θα είπαν για μένα ότι ήθελαν, θα έκαναν ότι τους είπα ή άγια τους ψυχ ή για να μās χωρίσουν. Φυσικά. Άφού είδαν να φτάνεται μια ευτυχία έπρεπε να πιναχθ ή στον άέρα. Παλιά ιστορία. Άλλά τι είνε τέλος πάντων αυτά που σ' έκαναν έτσι ώστε νάρθεις και να μου ειλπς έτσι με δυο λόγια. Πρέπει να κόψουμε. Μά το συλλογίστηκες λοιπόν; Δεν έσκέφτηκες πως αυτά είνε από εκείνα που δεν λέγονται, και όταν δεν πρόκειται ακόμη να πραγματοποιηθούν. Άς είνε. Στείλ' τους στο διάβολο. Άκουσε άγάπη μου. Για το πείσμα όλος έμεις θα την τελειώσουμε αυτή την ιστορία. Θά παρθούμε...

— Άφρησε με την ιστορία σου. Θέλω να σου μιλήσω πρώτα.

Και άρχισε με άγωνιώδη φωνή, κοίταγμα, με τον παλιό του πόνον και τού φόβου του, σάν τον άνθρωπο που προσπαθεί να σωθ ή σε μια θιέλλα να της μιλή. Θά έμειναν στη μέση, γειος, θα έδημιουργούσε τις γνωριμίες που του

χρειάζονταν — ήξευρε άλλως τε ήδη άκετούς — θάπαινε τα κλειδιά του συναλλάγματος και θάπαιζε για καλά το παχνίδι του στο χρηματιστήριο. Ήταν μια δουλειά που γ' αυτόν δεν ήταν και τόσο δύσκολη. Έφτανε να ήθελε. Και τώρα είχε το μεγάλο του ελατήριο που τον έσπρωχνε σ' αυτή τη μεγαλουγία.

Την άγάπη του στην Όλγα. Μάλιστα, μεγαλουγία. Το έλεγε με όλη τη συνείδηση του πράγματος. Ποιά ήταν ή μεγαλουγία. Θά μάζευε λεφτά, χαήμα, πολύ χαήμα. Ήξερε τη μέθοδο που φτάνονται τα εκατομμύρια. Θά έβαζε μπροστά έτσι σάν ένα τροχό που έφτανε να τον κινήσει με το δαχτυλάκι του. Και τότε δεν ήταν ζήτημα να επιπλώσει ένα σπίτι. Θά το έφτανε από τα θεμέλια δικό του, δικό τους. Και όχι ένα σπίτι. Ένα μέγαρο. Δύο μέγαρο. Μία βίλλα στην Κηφισιά. Και όλα αυτά θα ήσαν της Όλγας. Παντού, στα κοσμικά κέντρα στους μεγάλους χορούς, στις βεράντες, και στις σάλες των μεγάλων ξενοδοχείων όπου ή κοσμικές κυρίες δίνουν τα τσάγια τους, στις κορσες, παντού θα ήταν πρώτη αυτή με την όμορφιά της και το χαήμα της. Και ύστερα τα ταξίδια. Όλα τα έξωρες, όλα τα Ρίτες της Εύρώπης θα ήσαν στη διάθεσή της. Αυστρία, Γερμανία, Ελβετία, Γαλλία, Ισπανία, όπου υπάρχει ένδιαφέρον, ζωή, ώραία, ποταία, μουσεία, κοσμική κίνησις που προκαλούν την περιέργεια. Θά πήγαινε όπου ήθελε. Αυτό είνε μια κατάκτησις του κόσμου.

Άνθρωποι περνούσαν στο δρόμο καθώς προχωρούσαν οι δύο τους προς τα κάτω της λεωφόρου, με την άκολουθίαν της Φιλίας Άνανιδη άπό άπόστασι, και τον άκουγαν που μιλούσε με ζωνή φωνή που ή μόλις συγκρατούμενη ταραχή του της έδινε έναν τόνο λυγμού, αλλά έκείνος δεν έπρόσεχε κανένα.

Και όταν έτελειώσεν έστάθηκε μπροστά της και με τα μάτια βυθισμένα στα δικά της πείριε με άγονία να του άπαντήσει.

Σου εύχομαι, του ειπεν εκείνη, να πραγματοποιηθούν τα όνειρά σου. Άλλά εγώ δεν μπορώ... Έδώσα το λόγο μου.

— Σε ποιόν;... Τι λόγο...

— Νά... ότι θα διακόψουμε...

Δέν είπα κυρία του έαντού μου. Εκείνος στην απελπισία του ήλψε να κινή μια μικρή ύποψωση άκόμη.

— Να διακόψουμε για λίγον καιρό, της ειπε. Θέλεις να πάω να σε βλέπω εικασί μέρες, ένα μήνα; Άν είναι άδύνατο, μπορεί να κάνουμε τη θυσία, αλλά άπαται...

Δέν τον άφησε να τελειώσει.

— Μπορεί να είναι και για πάντα, του ειπε. Άλλά αν θέλεις θα μένουμε δυο καλοί φίλοι...

Και ή Όλγα έγνώσε κ' εκτύπησε προς τη Φιλία, δείχνοντας πως ήθελε να τελειώσει πιά αυτή ή θλιβερή κουβέντα.

— Άκουσε, της ειπε έκείνος με ζωνή φωνή. Θέλω να ήσαι ειλικρινής. Άπατά να μου το όμιολόγησες. Είπε κάποιος άλλος στη μέση.

— Ποιός άλλος; Ελνε; Κάνεις κάποιον άλλος. Θέλεις να πάω κάποιον που άνατάς.

— Αν άπόλεια ένα άνθρωπο, είσαι σ' ε. Σε παρακαλώ όμως να κινή αυτή ή σκέψη σου. Δέν άπείλω.

— Θέλω να μου ειλπς ποιός είν' αυτός, της φώναξε.

ΟΙ ΔΥΟ ΑΓΑΠΗΤΙΚΟΙ

Η 'Ιουλιέττα Πενπάν ήτανε μαγεμένη πριν από τρία χρόνια στο κατάστημα της οδού Ειρήνης των αδελφών Ρόμπ.

Είχε την εποχή εκείνη δυο αγαπητικούς πεισματάρηδες και τους δυο τον Ζάν Προυστώ και τον 'Ερνέστ Λεκόντ.

Ο πρώτος — ο Ζάν Προυστώ, — της έκανε έπιμονα κόρτε με καλό σκοπό, ο δεύτερος — ο 'Ερνέστ Λεκόντ, — της έκανε κόρτε, όχι λιγότερο έπιμονα. . . για άλλο σκοπό. . .

Η 'Ιουλιέττα Πενπάν διάταξε. Τον Ζάν Προυστώ; Η τον 'Ερνέστ Λεκόντ; Δεν ήξευρε πούν να διαλέξει.

Έπρεπε να δώσει το δεξί της χέρι στον Ζάν Προυστώ. Έπρεπε να αφήσει να της πάρει το αριστερό χέρι ο 'Ερνέστ Λεκόντ;

Γράφοντας μία μέρα στη μικρή της ξαδέσφη 'Ερμίνα (που εξακολουθούσε να κατοικήσει κάποιον επαρχία) της είχε εμπιστευτεί την άμνηστία της.

Στο τέλος του γράμματος, που της έστειλε, έγραψε:

« . . . Θαρρώ, μικρή μου 'Ερμίνα, θαρρώ πως θα πάρω την απόφαση αυτές τις μέρες, να πάρω τον Ζάν Προυστώ, αφού μου πρότεινε να με παντρευτεί. . . »

Στο υπογράφων αυτό του γράμματος είχε προσθέσει, χαμογελώντας:

« . . . Και άμα παντρευτώ, άμα γίνω Κα Ζάν Προυστώ. . . λοιπόν πούξ ξέρει; 'Ισως . . . χωρίς άλλο. . . να χωρίς άλλο, θα πάρω τον 'Ερνέστ Λεκόντ ως έρωμένο. . . »

II

Λίγες εβδομάδες αφού έγραψε στην μικρή

Την είχε πιάσει από το χέρι και την τραβούσε.

— Άφρη το χέρι μου, του είπε. Μη με σφίγγεις έτσι.

— Θέλω να μάθω πούξ είπες. Λέγε μου.

— Η Φιλία έρεξε κοντά της. Ήταν όρα να βοηθήσει την φίλη της.

— Τι κάνετε έτσι; είπε. Στέκονται οι άνθρωποι και σ'αυτάνε.

— Φύγε σε παρακαλώ, της είπε ο Παταμαθός. Γι' αυτό την εκουβιάσες εδώ;

— Δεν είμαι διατεθειμένη να ανεχθώ επείσοδια, είπε η 'Ολγα. Ένόμω πως μπορούσες να μένεις ως το τέλος εγγενής. Γι' αυτό ελγα την ειλκρίνεια να στά είπω. Τι θέλεις τώρα;

— Έννοώ να μάθω με ποιόν σ' έχουν ξελογιάσει.

— Δεν ξελογιάσθηκα με κανένα, του είπε. Είπε ντροπή να το λές, και να με οεζιεύεις έτσι στη μέση του κόσμου. Αλλά με λυπεύει, Γιάννη, ο έγωισμός σου. Και αν μια μέρα τώφανε η τύχη να με ζητήσει κάποιος θα είχες την αξίωση να μείνω έτσι σ' όλη μου τη ζωή;

— Αυτό δεν πρόκειται να γίνει στο μέλλον. Σε έχουν ζητήσει. Θέλω να ξέρω πούξ είπες αυτός. Σου δίνω το λόγο μου πως αν μου πής τ' όνομά του θα ήσυχάσω. . . Θα παρατηθώ. . .

— Άφρη τώρα να φύγω, του είπ' εκείνη. Είμαι πολύ ταλαιπωρημένη. 'Ισως μπορέσω να σε ξαναβώ.

— Όχι. Δε θα φύγεις. Μη μου λές ψέμματα. Θα μ' αναγκάσεις να ζητήσω να το μάθω μόνος μου. Πές μου τουλάχιστον απλώς ότι πρόκειται να παντρευθής με άλλον. Να το ξέρω. . . Μόνον αυτό με φτάνει.

της ξαδέσφη 'Ερμίνα, ή 'Ιουλιέττα Πενπάν, είχε γίνει πραγματικά ή γυναίκα του Ζάν Προυστώ;

— Όχι. Η 'Ιουλιέττα είχε φύγει απ' το κατάστημα των αδελφών Ρόμπ, ένα βράδυ, λίγες εβδομάδες αργότερα, όχι για να γίνει ή νόμιμη γυναίκα του Ζάν Προυστώ, αλλά, ξεπερνώντας τον σταθμό που είχε προβλέψει, για να γίνει, απλοϊστάτα, ή μητέρα του 'Ερνέστ Λεκόντ.

Μετά τρεις μήνες, μία μέρα, ο 'Ερνέστ Λεκόντ είδε την ευκαιρία, να διαβάσει, κατά τύχη, χωρίς να το ξέρει ή 'Ιουλιέττα, ένα γράμμα που της είχε στείλει ή 'Ερμίνα, ή μικρή ξαδέσφη της από την επαρχία.

Είχε εθίσει στο γράμμα αυτήν την ερώτηση:

« . . . Λοιπόν αγαπητή μου, διάλεξες επί τέλους την κατεύθυνση που σκοπεύεις να δώσεις στη ζωή σου; Θα παντρευθής, πραγματικά, όπως μ' έκανες να το υποθέσω στο τελευταίο σου γράμμα, ένα από τους δυο αγαπητικούς, θα παντρευθής αυτόν τον Ζάν Προυστώ, και θα πάρεις έπειτα, τον άλλο, αυτόν τον 'Ερνέστ Λεκόντ ως έρωμένο; . . . »

— Άμα διάβασε αυτές τις γραμμές, ο 'Ερνέστ Λεκόντ, μόλις μόρρεσε να κρύψει ένα χαμόγελο ματαοδοξίας.

— Αφού έβαλε με τρόπο το γράμμα στο μέρος που το είχε εθίσει, είπε με το νου του:

« Χαριτωμένη 'Ιουλιέττα. Γλυκειά 'Ιουλιέττα! Τι καλύτερη απόδειξη έφωτα απ' αυτή μπορούσες να μου δώσεις χωρίς να το καταλάβεις; . . . »

Κ' εκείνο το βράδυ, στο τραπέζι, δεν της είχε κρύψει πως αν αυτή το επιθυμούσε μία μέρα, θα την οδηγούσε με πολύ ευχαρίστηση,

— Αφού το θέλεις, του είπ' εκείνη, να. Δεν μπορέσα ν' άρνηθώ. Η ζωή είναι ζωή. Τι να κάμω. . . Έτσι ήταν γραστό, Γιάννη. . .

— Και φαντάζεσαι πως θα σ' αφήσω εγώ να σε πάρει; είπε ο Παταμαθός. Έννοια σου και αύριο κ' όλα θα τ'ον ξέρω. . . Θα σε πάρω από πίσω, θα εγκατασταθώ έξω από το σπίτι σου. . .

— Αυτό είναι προστηχίες, είπ' εκείνη.

— Και βέβαια πως είναι δυνατόν να παντρευθής ένα άνθρωπο, που είναι ένδοξομένο να σε αφήσει την άλλη ημέρα, όταν ιδί, όταν το μάθω πως ήσουνα έρωμένη ενός άλλου. Γιατί θα το μάθω.

— Άφρη με να φύγω, είπ' εκείνη. Είπε πολύ άργά.

— Δεν άνησυχής καθόλου μήπως το μάθω. Λοιπόν θα το πω το είπώ. Θα πάω να τον εύρω εγώ και θα του το είπω. «Κύριε ή γυναίκα που θα πάρεις ήταν ματρεόσα μου. 'Ως προχθές».

— Είπε περιττόν, του απήντησεν εκείνη. Του το είπα εγώ.

— Ο Παταμαθός μόλις έσυγκράτησε μια κραυγή. Ήταν σαν να έφερτε μπροστά του εκεί που έβόδιζε στο σκοτάδι, ένα φως άστραπη από άμνηστα όντα καυμένα από ακάθαρτη φαντασματική τους ζωή φωφίλειτο σ' ένα μηχανικό έντομο αποκορυστικό συναίσθημα και της

— Α, έτσι λοιπόν; Του το είπες κ' όλα. Όποτε έρχεται στο σπίτι σας. Και θα είναι καιρός που έρχεται. Τελειωμένα πράματα. . .

για να επισημοποιηθ ή αίτηση του.

III

Η 'Ιουλιέττα, ή 'Ιουλιέττα Πενπάν, έβγαλε Κα 'Ιουλιέττα Λεκόντ, δεν έβγαλε Κα 'Ιουλιέττα Πενπάν.

Χθές, έβγαλε, ή μικρή της ξαδέσφη, δρεθήκανε πρόσωπο με πρόσωπο της όπερας.

— 'Ιουλιέττα; — 'Ερμίνα; — Α! 'Ιουλιέττα, χάρις σου σ' αυτήν την κατεύθυνση που σκοπεύεις να δώσεις στη ζωή σου. . .

— Λοιπόν τι μου κάνεις; Είπες μ' έκανες ποτέ την τιμή ν' άρνηθής το τελευταίο γράμμα μου; Πιστεύω πως τώρα Κα Ζάν Προυστώ!

— Όχι, αγαπητή μου, μ' άρνησα, πραγματικά, μ' άρνησα, μ' άρνησα. Προυστώ; είπα Κα 'Ερνέστ Λεκόντ.

— Α! . . . Α! . . . Κι' αυτός ή Ζάν Προυστώ; Τι άπέγινε; Είπες απ' το κακό του. . .

— Ο Ζάν; . . . Ο Ζάν; . . . Ο Ζάν; . . .

— Η 'Ιουλιέττα φάνηκε πως δοκίμασε στενοχωρία. Έν πρώτους κανόνες ή στενοχωρία ήλωσσε λίγο.

— Στο τέλος γλύστισε το μπράτσο της απ' το μπράτσο της 'Ερμίνας.

— Ο Ζάν; Λοιπόν, θα σου πω ή Ζάν. . . Ο Ζάν έπιασε φίλα, λίγο καλό γάμο μας, με τον άντρα μου, που τον έχω πολύ. . . και τρώει στο σπίτι τρεις ή φροές την εβδομάδα. Θα σου πω και τους δυο άποψη, αν θέλεις να μ' άρνησής μας.

— Α! . . . Α! . . . Αντίο! Προσπάθησα να τον κρατήσω μ' έξυφνε, με μια μικρή, σχεδόν μοιροληξία έκφραση. Από τότες δε ξαναμείλησα. Σπάνια με πλησιάζει — όπως και κανένα δώ. Καμιά φορά μόνο μου φέρνει, μ' άρεσολογία βολέττες, τις άπθονει στα γονάτα μου, και φεύγει, δίχως λέξη. Τά μάτια του κυττάζουν πάντα μακριά. Σάν κάποια χίμαιρα να κυνηγούν. Δώ τον περνούει για τρελό. . .

Χτές βράδυ, κατά τα μεσάνυχτα, περνώντας μπρος απ' το μικρό χόλι, είδα μες το σάματο μ' άσταγιά σκιά. Πλησίασα. Ήταν ο Παύλος! Ριγνόντας σε μ' άβνητη πολυτονία έβγαλε. . . Απίθωσα τα χέρια μου άπαλά, πάνω στα μαλλιά του, μ' άναγκασμένος τά παραμήρησε, και διαστειλός άνοιξε την πίσω πόρτα και χάθηκε μέσα στον κήπο. . .

IV

Τούτοκ παραγρηπείσα για ένα βράδυ! Με γασμάκι, φερετζέ, και μαργαρίτες στα μαλλιά! . . .

Είμαστε καλεσμένες γ' και μερικώς κυρίες στο σαράι του Σ. . . Μπέν. Περόβλια δλοπράσινα, και ίσμερά, άκούνητοι εύνοιχοι σά μπουτίνια άγλάματα στους διαδρόμους, τα πέτα περσικά στους τοίχους και το πάτωμα, νταβάνια μαλακά, μρωμένη άτμοσφάιρα, σιρόπια και τουγάρια άνατολίτικα.

Δώ όρες κύλιον άκούραστα, ήδονικά, όνειρεμένα, στη συντροφιά των γυναικών του χαρεμού. Θά βοής κεί μέσα, κ' όμορφιά, κ' πνεύμα, και ψυχές. Δεν είναι π' — τί καμία! — οι κοτζίκες, που στολίζουν και περσιπούνται το κορμί τους, κατεργόντας τ'ον άφέντη! Πέρασαν φαίνεται, μου, οι καλοί καιροί. . . Τώρα, κ' αυτές, όνειρα τις τυρανούν και νοσταλγίες. . .

(Η συνέχεια εις το προσεχές)

— Α! . . . Α! . . . Αντίο! Προσπάθησα να τον κρατήσω μ' έξυφνε, με μια μικρή, σχεδόν μοιροληξία έκφραση. Από τότες δε ξαναμείλησα. Σπάνια με πλησιάζει — όπως και κανένα δώ. Καμιά φορά μόνο μου φέρνει, μ' άρεσολογία βολέττες, τις άπθονει στα γονάτα μου, και φεύγει, δίχως λέξη. Τά μάτια του κυττάζουν πάντα μακριά. Σάν κάποια χίμαιρα να κυνηγούν. Δώ τον περνούει για τρελό. . .

Χτές βράδυ, κατά τα μεσάνυχτα, περνώντας μπρος απ' το μικρό χόλι, είδα μες το σάματο μ' άσταγιά σκιά. Πλησίασα. Ήταν ο Παύλος! Ριγνόντας σε μ' άβνητη πολυτονία έβγαλε. . . Απίθωσα τα χέρια μου άπαλά, πάνω στα μαλλιά του, μ' άναγκασμένος τά παραμήρησε, και διαστειλός άνοιξε την πίσω πόρτα και χάθηκε μέσα στον κήπο. . .

IV

Τούτοκ παραγρηπείσα για ένα βράδυ! Με γασμάκι, φερετζέ, και μαργαρίτες στα μαλλιά! . . .

Είμαστε καλεσμένες γ' και μερικώς κυρίες στο σαράι του Σ. . . Μπέν. Περόβλια δλοπράσινα, και ίσμερά, άκούνητοι εύνοιχοι σά μπουτίνια άγλάματα στους διαδρόμους, τα πέτα περσικά στους τοίχους και το πάτωμα, νταβάνια μαλακά, μρωμένη άτμοσφάιρα, σιρόπια και τουγάρια άνατολίτικα.

Δώ όρες κύλιον άκούραστα, ήδονικά, όνειρεμένα, στη συντροφιά των γυναικών του χαρεμού. Θά βοής κεί μέσα, κ' όμορφιά, κ' πνεύμα, και ψυχές. Δεν είναι π' — τί καμία! — οι κοτζίκες, που στολίζουν και περσιπούνται το κορμί τους, κατεργόντας τ'ον άφέντη! Πέρασαν φαίνεται, μου, οι καλοί καιροί. . . Τώρα, κ' αυτές, όνειρα τις τυρανούν και νοσταλγίες. . .

(Η συνέχεια εις το προσεχές)

— Α! . . . Α! . . . Αντίο! Προσπάθησα να τον κρατήσω μ' έξυφνε, με μια μικρή, σχεδόν μοιροληξία έκφραση. Από τότες δε ξαναμείλησα. Σπάνια με πλησιάζει — όπως και κανένα δώ. Καμιά φορά μόνο μου φέρνει, μ' άρεσολογία βολέττες, τις άπθονει στα γονάτα μου, και φεύγει, δίχως λέξη. Τά μάτια του κυττάζουν πάντα μακριά. Σάν κάποια χίμαιρα να κυνηγούν. Δώ τον περνούει για τρελό. . .

IV

Τούτοκ παραγρηπείσα για ένα βράδυ! Με γασμάκι, φερετζέ, και μαργαρίτες στα μαλλιά! . . .

Είμαστε καλεσμένες γ' και μερικώς κυρίες στο σαράι του Σ. . . Μπέν. Περόβλια δλοπράσινα, και ίσμερά, άκούνητοι εύνοιχοι σά μπουτίνια άγλάματα στους διαδρόμους, τα πέτα περσικά στους τοίχους και το πάτωμα, νταβάνια μαλακά, μρωμένη άτμοσφάιρα, σιρόπια και τουγάρια άνατολίτικα.

Δώ όρες κύλιον άκούραστα, ήδονικά, όνειρεμένα, στη συντροφιά των γυναικών του χαρεμού. Θά βοής κεί μέσα, κ' όμορφιά, κ' πνεύμα, και ψυχές. Δεν είναι π' — τί καμία! — οι κοτζίκες, που στολίζουν και περσιπούνται το κορμί τους, κατεργόντας τ'ον άφέντη! Πέρασαν φαίνεται, μου, οι καλοί καιροί. . . Τώρα, κ' αυτές, όνειρα τις τυρανούν και νοσταλγίες. . .

(Η συνέχεια εις το προσεχές)

— Α! . . . Α! . . . Αντίο! Προσπάθησα να τον κρατήσω μ' έξυφνε, με μια μικρή, σχεδόν μοιροληξία έκφραση. Από τότες δε ξαναμείλησα. Σπάνια με πλησιάζει — όπως και κανένα δώ. Καμιά φορά μόνο μου φέρνει, μ' άρεσολογία βολέττες, τις άπθονει στα γονάτα μου, και φεύγει, δίχως λέξη. Τά μάτια του κυττάζουν πάντα μακριά. Σάν κάποια χίμαιρα να κυνηγούν. Δώ τον περνούει για τρελό. . .

(Η συνέχεια εις το προσεχές)

— Α! . . . Α! . . . Αντίο! Προσπάθησα να τον κρατήσω μ' έξυφνε, με μια μικρή, σχεδόν μοιροληξία έκφραση. Από τότες δε ξαναμείλησα. Σπάνια με πλησιάζει — όπως και κανένα δώ. Καμιά φορά μόνο μου φέρνει, μ' άρεσολογία βολέττες, τις άπθονει στα γονάτα μου, και φεύγει, δίχως λέξη. Τά μάτια του κυττάζουν πάντα μακριά. Σάν κάποια χίμαιρα να κυνηγούν. Δώ τον περνούει για τρελό. . .

(Η συνέχεια εις το προσεχές)

ΔΕΙΛΙΝΕΣ ΚΟΥΒΕΝΤΕΣ

ΕΡΓΟΝ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ κ. Θ. ΝΙΚΟΛΟΥΔΗ

[Τ' ά προηγουμένως. — Μία γυναίκα του ήμκόσμου, που από τον Βορρά βρέθηκε στην Αίγυπτο, διηγείται την ζωή της. Πληττει μέσα στο μεγάλο ξενοδοχείο, όπου μένει, και θυμάται τις παλιές της γνωριμίες. Άγόμενα σ' αυτές ήτο κ' ένας νέος μουσικός, που τον είδε πολύ αργότερα στον διάδρομο του ξενοδοχείου, γηρασμένο άρκετά, νευρικό, άφρημένο. . .]

3 (Η συνέχεια)

— «Παύλο! . . .

— «Ο Παύλος πέθανε» είπε με πίκρα. Τον τραβήξα απ' το χέρι, σχεδόν βίαια, και καθίσαμε στο χόλι.

— «Τι σου συμβαίνει, Παύλο;»

— «Σσσ! . . . Μη λές τ' όνομά μου! Σέχασέ το! Έτσι πρέπει. Κανείς έδω δε με γνωρίζει και ταξιδεύω με ψευτόνομα: Φοιτητής της ιατρικής! . . . »

— «Ενα μικρό χαμόγελο έσπασε τα ντελικάτα χείλια του. . .

— «Αγαπητή μου! Είμ' ένας νεκρός! Ζούσα μόνο για την τέχνη μου — μες την τέχνη μου. Η Μοίρα δε θέλησε έτσι, και μου ξεπύλωσε. . .

— «Μά μιλά! Έξηγήσου λοιπόν, Παύλο! . . . »

— «Πώς να σου πω; . . . Τι ξέρω; . . . Νά έβγαζα ένα βράδυ, όπως πάντα. Παντοδύναμος κυριαρχώντας πλήθη μεταρσιωμένα. . .

— «Εάφρον τα δάχτυλά μου, κοκκαλιασμένα άπάνω στις χορδές! . . . Στη στιγμή έννοιωσα έντός μου το χαμό! Με σήκωσαν μισονεκρό. . .

— «Οι γιατροί αργότερα είπαν: «Παραλυσία των νεύρων του άριστερου χεριού. . . Ήμισπληγία» . . . Τι ξέρω γώ; Μά συμφορά! Πάει παιδί! . . . Είμαι νεκρός. . . Αντίο!»

— «Προσπάθησα να τον κρατήσω μ' έξυφνε, με μια μικρή, σχεδόν μοιροληξία έκφραση. Από τότες δε ξαναμείλησα. Σπάνια με πλησιάζει — όπως και κανένα δώ. Καμιά φορά μόνο μου φέρνει, μ' άρεσολογία βολέττες, τις άπθονει στα γονάτα μου, και φεύγει, δίχως λέξη. Τά μάτια του κυττάζουν πάντα μακριά. Σάν κάποια χίμαιρα να κυνηγούν. Δώ τον περνούει για τρελό. . .

Χτές βράδυ, κατά τα μεσάνυχτα, περνώντας μπρος απ' το μικρό χόλι, είδα μες το σάματο μ' άσταγιά σκιά. Πλησίασα. Ήταν ο Παύλος! Ριγνόντας σε μ' άβνητη πολυτονία έβγαλε. . . Απίθωσα τα χέρια μου άπαλά, πάνω στα μαλλιά του, μ' άναγκασμένος τά παραμήρησε, και διαστειλός άνοιξε την πίσω πόρτα και χάθηκε μέσα στον κήπο. . .

IV

Τούτοκ παραγρηπείσα για ένα βράδυ! Με γασμάκι, φερετζέ, και μαργαρίτες στα μαλλιά! . . .

Είμαστε καλεσμένες γ' και μερικώς κυρίες στο σαράι του Σ. . . Μπέν. Περόβλια δλοπράσινα, και ίσμερά, άκούνητοι εύνοιχοι σά μπουτίνια άγλάματα στους διαδρόμους, τα πέτα περσικά στους τοίχους και το πάτωμα, νταβάνια μαλακά, μρωμένη άτμοσφάιρα, σιρόπια και τουγάρια άνατολίτικα.

Δώ όρες κύλιον άκούραστα, ήδονικά, όνειρεμένα, στη συντροφιά των γυναικών του χαρεμού. Θά βοής κεί μέσα, κ' όμορφιά, κ' πνεύμα, και ψυχές. Δεν είναι π' — τί καμία! — οι κοτζίκες, που στολίζουν και περσιπούνται το κορμί τους, κατεργόντας τ'ον άφέντη! Πέρασαν φαίνεται, μου, οι καλοί καιροί. . . Τώρα, κ' αυτές, όνειρα τις τυρανούν και νοσταλγίες. . .

(Η συνέχεια εις το προσεχές)

— Α! . . . Α! . . . Αντίο! Προσπάθησα να τον κρατήσω μ' έξυφνε, με μια μικρή, σχεδόν μοιροληξία έκφραση. Από τότες δε ξαναμείλησα. Σπάνια με πλησιάζει — όπως και κανένα δώ. Καμιά φορά μόνο μου φέρνει, μ' άρεσολογία βολέττες, τις άπθονει στα γονάτα μου, και φεύγει, δίχως λέξη. Τά μάτια του κυττάζουν πάντα μακριά. Σάν κάποια χίμαιρα να κυνηγούν. Δώ τον περνούει για τρελό. . .

IV

Τούτοκ παραγρηπείσα για ένα βράδυ! Με γασμάκι, φερετζέ, και μαργαρίτες στα μαλλιά! . . .

Είμαστε καλεσμένες γ' και μερικώς κυρίες στο σαράι του Σ. . . Μπέν. Περόβλια δλοπράσινα, και ίσμερά, άκούνητοι εύνοιχοι σά μπουτίνια άγλάματα στους διαδρόμους, τα πέτα περσικά στους τοίχους και το πάτωμα, νταβάνια μαλακά, μρωμένη άτμοσφάιρα, σιρόπια και τουγάρια άνατολίτικα.

Δώ όρες κύλιον άκούραστα, ήδονικά, όνειρεμένα, στη συντροφιά των γυναικών του χαρεμού. Θά βοής κεί μέσα, κ' όμορφιά, κ' πνεύμα, και ψυχές. Δεν είναι π' — τί καμία! — οι κοτζίκες, που στολίζουν και περσιπούνται το κορμί τους, κατεργόντας τ'ον άφέντη! Πέρασαν φαίνεται, μου, οι καλοί καιροί. . . Τώρα, κ' αυτές, όνειρα τις τυρανούν και νοσταλγίες. . .

(Η συνέχεια εις το προσεχές)

— Α! . . . Α! . . . Αντίο! Προσπάθησα να τον κρατήσω μ' έξυφνε, με μια μικρή, σχεδόν μοιροληξία έκφραση. Από τότες δε ξαναμείλησα. Σπάνια με πλησιάζει — όπως και κανένα δώ. Καμιά φορά μόνο μου φέρνει, μ' άρεσολογία βολέττες, τις άπθονει στα γονάτα μου, και φεύγει, δίχως λέξη. Τά μάτια του κυττάζουν πάντα μακριά. Σάν κάποια χίμαιρα να κυνηγούν. Δώ τον περνούει για τρελό. . .

IV

Τούτοκ παραγρηπείσα για ένα βράδυ! Με γασμάκι, φερετζέ, και μαργαρίτες στα μαλλιά! . . .

Είμαστε καλεσμένες γ' και μερικώς κυρίες στο σαράι του Σ. . . Μπέν. Περόβλια δλοπράσινα, και ίσμερά, άκούνητοι εύνοιχοι σά μπουτίνια άγλάματα στους διαδρόμους, τα πέτα περσικά στους τοίχους και το πάτωμα, νταβάνια μαλακά, μρωμένη άτμοσφάιρα, σιρόπια και τουγάρια άνατολίτικα.

Δώ όρες κύλιον άκούραστα, ήδονικά, όνειρεμένα, στη συντροφιά των γυναικών του χαρεμού. Θά βοής κεί μέσα, κ' όμορφιά, κ' πνεύμα, και ψυχές. Δεν είναι π' — τί καμία! — οι κοτζίκες, που στολίζουν και περσιπούνται το κορμί τους, κατεργόντας τ'ον άφέντη! Πέρασαν φαίνεται, μου, οι καλοί καιροί. . . Τώρα, κ' αυτές, όνειρα τις τυρανούν και νοσταλγίες. . .

(Η συνέχεια εις το προσεχές)

— Α! . . . Α! . . . Αντίο! Προσπάθησα να τον κρατήσω μ' έξυφνε, με μια μικρή, σχεδόν μοιροληξία έκφραση. Από τότες δε ξαναμείλησα. Σπάνια με πλησιάζει — όπως και κανένα δώ. Καμιά φορά μόνο μου φέρνει, μ' άρεσολογία βολέττες, τις άπθονει στα γονάτα μου, και φεύγει, δίχως λέξη. Τά μάτια του κυττάζουν πάντα μακριά. Σάν κάποια χίμαιρα να κυνηγούν. Δώ τον περνούει για τρελό. . .

(Η συνέχεια εις το προσεχές)

Τι κρίμα! Νά μπορούς να ζής αποκλειστικά για την άπλωση και να μη θέλεις! Τις βαρύνει λεί ο αποκλεισμός τους. Άέρα δνειρεύονται και δράση. . . Νά κατέβουν! Λέει στην παλαιότερα της ζωής. . . Δεν την ξερονε άκόμα την Κυρά Ζωή. . . Γι' αυτό. Την άραν όμορσ που θα την δούν από κοντά, τότες σίγουρα θα στρέψουν τρομαγμένες, στην άποκομη γαλήνη τους.

Γιά φαντάσου, κείνα τα νεραϊδένια τα κορμιά, να βγούνε από τον ίσκιό τους, και να έντεθούν στο λιοπύρι της ζωής, και να μωρίσουν! Νάζης χέρια, για να μαζεύουν ρόδα, ή να χαιδεύουν καστανά μαλλιά, και να τά ροζώσης, παλαιώντας με την άσχημαν νυχτομέρα! . . . Χειραφρέσι! . . . Τι άστείο, έ; . .

Στο τέλος με πολλήν ευγένεια, μου δανείσαν μία τους φορεσιά, και με στολίσανε με καλοσύνη. — Και γέλια — και γέλια. . .

— «Η μουνα τόσο χαρούμενη — τόσο — που τις παρακάλεσα να μου την αφήσουν μία βραδυά. Και μπήκα σ' ένα κλειστό άμάξι, μ' άσπρα ύλγα, κ' έφυγα μόναχη. Στη θέση του, δίπλα

Κείνα τα νεραϊδένια τα κορμιά. . .

στον άμάξι, ο εύνοιχος, καθώς πάντα, άπαθής. Κι' ό διαβάσεις που περίοργοι, προσπαθούσαν να τρυπήσουν με τα μάτια τους, να παραθύρια και το φερετζέ. . . Κ' όλο όλο της χαμογελούσα προκλητικά! . . . Τι μ' άστούχζει ένα χαμόγελο, άμα μπορούμε να χαρίσουμε για λίγες όρες μ' άσπρα χίμαιρα, σ' ένα διαβήτη άγνωστο;

Κατά τις έφτά γύρισα έδω. Δε μ' άναγνώρισαν! Και πέρασα περήφανα κ' άμλητη μπροστά στους ύπηρετες με την πράσινη περιβολή, που για πρώτη φορά μου φάνταξαν κ' αυτοί,

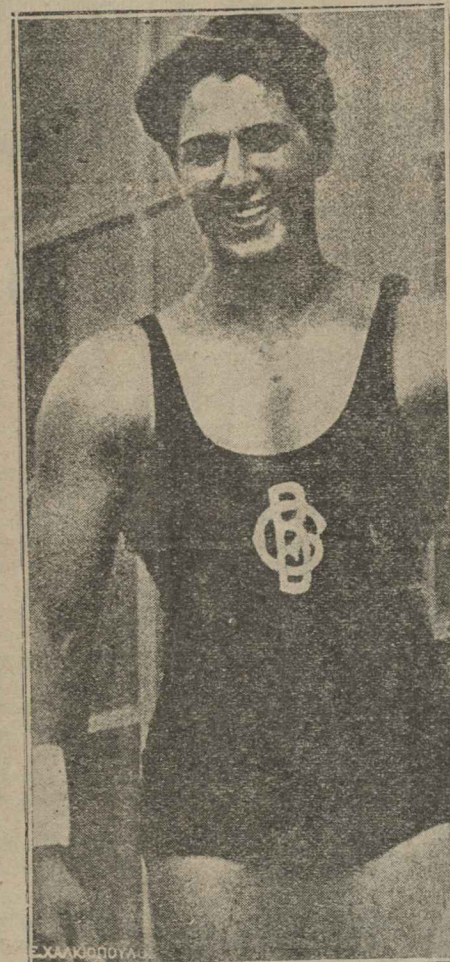
ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

*Ένα περίεργον πτερωτό ψάρι, πού συνελήφθη τελευταία, εἰς τὴν Βόρειον θάλασσαν.— Ἡ ὥραία κυρία πού τὸ κρατεῖ κατόρθωσε νὰ τὸ συλλάβῃ μὲ ἀγκύστον.

Τὸ μαγευτικὸν βλέμμα τῆς ὁμορφώτατης κινηματογράφου Λύας ντὲ Πούττι.

*Ὁ βραβευθεὶς εἰς τὸν τελευταῖον διαγωνισμόν ἀνδρικῆς καλλονῆς ἐν Καλλιφορνίᾳ.

*Ἡ παιδικὴ μὸδα πρὸ 100 ἀκριβῶς ἐτῶν.

Μία μοντέρνα καλλονή, πού μεταμορφώνεται εἰς ἀρχαίαν.— Ἡ μὲς Ὑβόννη Μάρτενς ὅπως εἶναι καὶ ὅπως ἐμφανίζεται εἰς τὸν Κινηματογράφον εἰς τὸν ρόλον τῆς Κλεοπάτρας.

Τὸ ρεκόρ τοῦ μονοποδίου ἔχει περικολληθῆ πρὸς τὴν ταχύτητα τοῦ ἀνθρώπου. Μάλιστα γίνονται βεβαιότητες τὰ μεγαλύνοντα κατ' ἀνδράς εἰς τὸ Παρίσι, ὅπου τὸν 65 ἔκατο.

Ἡ Βαρβάρα Κέιτ, ἡ χαριτωμένη καλλιτέχνης τῆς δόξης, εἰς ἓνα τελευταῖον ρόλον τῆς.

ΕΣΜΕΡΑΛΔΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Τ' ΟΡΓΑΝΕΤΟ

Χύνει τ' οργανέτο γνώριμα τραγούδια μέσα στην ώραία κ' ήσυχη βραδιά. Μάτια μου τι κλαίτε; τι πονείς καρδιά με τ' αρόστυχα του κ' άεχνα τραγούδια; Δέν είν' τ' α τραγούδια που με συγκινούν; μιάς ζωής, μιάς νύχτης φλογερή λαλιά, χρόνον περασμένον μαγικά πουλιά μεσ' άπ' τ' α τραγούδια γύρω μου πετούνε. Καί μ' άπάσει πόθος, πόθος άχ, με πνίγει κάθε τόνος είναι μιάς χαράς λυγμός πόνει σβύνει θεός είναι στεναγμός κόσμου άγαπημένου, κόσμου πόνει φύγει! ΑΡΙΣΤΟΜΕΝΗΣ ΠΡΟΒΛΕΓΓΙΟΣ

ΑΠΟ ΤΗΣ "ΕΚΑΤΟ ΦΩΝΕΣ,"

Δενάξι χρόνον είμουναι
Κι' άγάπησα την ήμορφη Ποθυλλα, την παιδοϋλα.
Της χάρισα μιά μέρα την εικόνα μου
Μέσα σε μιά χροστή καρδοϋλα.
Πήρε το χάρισμα ή παιδοϋλα μου, ή Ποθυλλα μου,
Και οδοχαράξε ή χαρά το κάλλος το χλωμό της.
Κ' ύστερα; Την εικόνα μου την έβασε, την πέταξε,
Και την καρδοϋλα κρέμασε στολίδι στο λαμπρό της.
ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

σε μέσα σε όλες ή θριαμβευτική τριχρωμή της Γαλλικής Δημοκρατίας.
Μέσα στα συνωδούμενα πλήθη που πλήρωσαν για να μπουν έκαστο φράγκα είσοδο ό καθένας, κυκλοφορούσαν με κόπο πολλές γνωστές προσωπικότητες, τις οποίες ό Δανός δημοσιογράφος Άρενδσεν, άντακτοριτής της Πολιτικής, σημείωνε στο καρνέ του. Στρατιηγοί, πολιτευόμενοι, Άκαδημαϊκοί, έσχυροι οικονομολόγοι, τραπεζίται, διάσημοι συγγραφείς και καλλιτέχναι. Ό μαρκήσιος de Vogüé Άκαδημαϊκός, και πρόεδρος της νεκρικής επιτροπής του Έρβουρ Σταυρού, ό πρόεδρος της Βουλής και της Γερουσίας, ό πρωθυπουργός Μπριάν με τ' α κορμασμένα του μίγωνα και τις κορμασμένες χειρονομίες, ό ύπουργός των έσωτερικών Μαλβύ, ό Φρεδερίκ Μασσόν Ιούδιος γραμματέας της Γαλλικής Άκαδημίας, όλοι οι συμμαχικοί πρεσβευταί, και όι διενθνταί των μεγάλων Γαλλικών εφημερίδων με τις έθρικής μίας τους όι πλείστοι — ένας κομποπολιτικός, μιά ζωηρότης, ένα χρώμα διεθνούς Άποκατάκτης συγκεντρώσεως που σ' έκανε να νομίζεις πως βρίσκεσαι σε καμιά πανήγυρη της Νίτσας ή της Όστάνδης και όχι μέσα στην καρδιά του Παρισιού, στην κραιμώτερη εποχή του πολέμου. Όι μόνοι που έλειπαν από τη διεθνή αυτή συγκέντρωση ήσαν όι Γερμανοί. . . Έλειπαν όμως πραγματικά άρα γε; Ό Άρενδσεν είδε έξωθεν έμπρός του το ύψηλό άνάστημα του κ. φόν Τούλερμποργκ, πολύ κομπορεπούς μ' ένα πελώριο χρυσάνθεμο στη μπουτιέρα του, ό οποίος σκόραζε άρειδώς χαρτονομίσματα σε όλες τις κοσμικές πολιήτριες της έορτής και μιλούσε με την ευγενέστερη προθυμία σε όλους. Ό Γερμανός άρχικατάσκοπος, που περνούσε για Όλλανδός ούδέτερος στο Παρίσι μεταστραφείς εις β' ά ν Τούλερμποργκ αντί του φόν, πέρασε κοντά από τον Άρενδσεν, τον έκτίταξε, άτενώς ένα δευτερόλεπτο χωρίς να του κάμη κανένα σημείον. Καί ό Δανός δημοσιογράφος κατάλαβε άμέσως ότι δέν έπρεπε να τον αναγνώριση.
(Η συνέχεια εις το προσεχές)

ΛΗΣΜΟΝΗΜΕΝΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

ΠΡΩΤΗ ΑΓΑΠΗ

Πρέπει να ήμουν ως δώδεκα χρόνων και πρέπει να ήταν εκείνη ως έντεκα. Δέν την έβλεπα μήτε στην έκκλησία μήτε στον κλήδωνα, μήτε στη θύση, μήτε στο παραθύρι. Η μάνα της κ' ή μάνα μου δέν είχαν πολλές φίλεις.
Έκεί που την έβλεπα δέν είμαστε όι δυο μονάχοι. Είμαστε όχτώ-δέκα άγόρια της προκοπής, άποφασισμένα να μάθουμε τι θά πη ά πα ρ ε μ φ α τ ο, και να φέρουμε τον πολιτισμό στο χωριό. Καί πέντ' έξη κορίτσια, που έρχόντα δυο ώρες τη μέρα, και κάθιζαν από το άλλο πλάγι του γέρω δασκάλου, και τεχνολογούσαν με μιά χαρά, που σ' έκαναν, ήβελες και δέν ήβελες, να την αγαπάς την γραμματική.
Τη χαρά φυσικά την είχαν, γιατί ήταν ό-λες μικρούλες, όχι πως ήτανε κι' όμορφες ό-λες Για το δικό μου το γούστο, όμορφη ήτανε μιά μοναχή, κι' αυτή ήταν — ή αγαπητική μου!

Τι λόγο έστόμισα! Άπό πού κι' ως πού αγαπητική! Μήτε λέξη δέν της είπα ποτέ. Μήτε με το δαχτυλάκι μου δέν τάνγριξα τ' άφράτο της το χέρι. Μήτ' ή άναπνοή μου δέν μπορούσε να πάη κοντά της να τη χαιδέψη. Το μόνο που πήρουμε κάποτε από τ' α χείλη μου στα χείλη της ήταν το ρήμα αλείπω, σαν το κλίναμε ό καθένας άπ' ένα χρόνο με τη σειρά και ταίριαζε να είμαι γώ στερνός στη δική μας τη σειρά, και κείνη πρώτη στών κοριτσιών. (Ελελείμθα, ελελείφθα), πήγαινε να πη, και σκόνταβε, και χαμογελούσε, και τότες πια εγώ, που περίμενα μέρες και μέρες άφορμή να της δώσω ένα, άς είναι και συμμαζωμένο χαμόγελο, έλαμπα όλοπρόσωπος καθώς την κοιτάξα, χωρίς φόβο να μην το νοιώσει το τρομερό μουστικό μας. Έπεφταν τότες τ' α μάτια της στο βιβλίο άπάνω, κοκκινίζαν τα δυο μάγουλά της, κι' άρχιζε το πλαγινό κορίτσι τον άλλο χρόνο.
Μάτια και πάλι μάτια! Δίχως έσας μήτε πρώτη, μήτε στερνή άγάπη δέν θά είχαμε! Η ματιές μου, σαν έμπαινε στην παραδοχή, ή ματιές της σαν έβγαίνε να πάη σπίτι, αυτές ήταν όι όρκοι μας, τ' α τραγούδια μας, τ' α φίλια μας, αυτές ήταν και τ' α ραδασάνια μας. Με τον καιρό, και χωρίς ν' αλλάζουμε αναμεταξύ μας, μιά λέξη, την κάμα, επιστήμη ή ματιές της. Η ματιά της άδιαφορίας, που μου την έκαψε την καρδιά, του θυμού, που υ' έκαψε σαν τ' άσπροπέλεκι. Η άπιστη ή ματιά σε κανέναν άλλο, που μ' έλυνε σαν το κέρι και μ' άφάνιζε. Έγστερα πάλι ή ήμερη δαζε την ψυχή μου στον τόπο της και ήσυχάζα. Η δικιά μου, ή ματιές, όσο πολυσήμασι κι' αν ήταν κι' αυτές, δέν είχαν όμως τέτοιες προμερές αλλαγές. Η ίδια ή άρωσώση, ό ίδιος καημός, το ίδιο το βάσανο.

Τρεις μήνες πρέπει να πέρασαν έτσι. Ήμουν πρώτος-πρώτος στο σχολείο πάντα, κι' ως τόσο δέν το κατάφερα να τη βρω μοναχή. Αυτό ήταν ή λαχτάρα μου τώρα, αυτό ήταν τόνερό μου. Η λαχτάρα μου τώρα, αείναι και μιά στιγμή. Να της πω μιά και καλή πως πεθαίνω, πως έσθυνα, άλλη σωτηρία δέν έχει ή ζωή μου παρά την παντοτεινή της άγάπη. Τάλεγα όλ' αυτά με τις φλογερές τις

ΤΟ ΦΥΛΛΟ

Πάν και πάν τα όλόδροσα τα φύλλα
που πέφτουν γάλη-γάλη
σε δρόμους και σ' αυλές,
Κάποια κυλούν και πίσω τους τρέχουν
και πέφτουν κάποια δίχως
μιλιά, σαν τις ψυχές.
Κ' έσο φτωχό, που της ζωής τη σπηλιά
και τρέμεις, τρεμοσβύνεις
μέσ στη φυλλοβολή,
Σμίγεις τον κλώνο μάταια, σμίγεις γάλη
οά στόμα τ' άλλο στόμα
σε χωρισμού φίλ. . .
ΔΑΜΠΡΟΣ ΠΟΡΦΥΡΑ

ματιές μου, μ' ή άγόραση ή καρδιά μου
λ ό γ ι α αυτή δέν ήξερε τι θά πη στην
γνώση, αυτή όλο μου φώναζε «Μπα!»,
χει κι' άλλες απόλαψες ή άγάπη.

Μ' α πως να της δώσω να την κείνη φωνή
θέλω να της μιλήσω; Έδώ ή ματιές δέν
νουν. Έδώ χρειάζεται ραδασάνια. Χίλις
ρές τόγραφα και τό ξανάγραφα. Τόγραφα
ζί μου, άποφασισμένος να μη τραπώ, να
φοβηθώ μήτε δάσκαλο μήτε πρωτόκαλο,
να ν' α της δώσω κυρτά το χατάκι σ' ένα
βλίο, καλαμάρι, ό,τι τύχη. Ήρχονταν ή
και κόδωνταν ή καρδιά μου! Δέν άποκα-
σα! Κ' έπαιρνα μαζί μου το χατάκι όμορ-
τας, και τόκανα κομμάτια, και καταρρί-
να την ώρα που γεννήθηκα τέτοιος άνήρ
τος, φοβητής άρσης.

Ήταν ό,τι άρχιζε το κάλοκαίρι, στα
θηκα ένα πρωί και πήγα μπροστά στην
ναγιά και τόκαμα όρκο πως θά της δώσω
κείνη τη μέρα το ραδασάνι, κι' αν δέν της
δώσω, να πέση φωτιά να με κάψη.
Πήγα σχολείο πάλι πρώτος. Έρχονταν
τ' άγόρια, όλα τ' α κορίτσια. Μαυρίζαν τα
τια μου να κοιτάζω την πόρτα, που κάποι-
Η μικρή μου δέν φαίνεται! Διαβάζει ή
σκαλος τον κατάλογο, έρχεται στην
σιωπή.

Πού είναι ή Άργυρώ; ρωτά ό δασ-
λος μιά συντροφισά της.
Η μάνα της άρρώστησε, κ' έμεινε στην
Βαρεία καρδιά που την έπαιρνα μαζί μου
ρίζοντας σπίτι το μεσημέρι εκείνο! Τι να
μω, που να πάω, να βραδιάση γρήγορα και να
ζημερώση!

Έζημερώνει, ξαναπηγαίνω σχολείο, —
δια! Περνά μιά βδομάδα, δυο βδομάδες,
έννας μήνας ήταν περασμένος, σαν είπα
μέρα ένα κορίτσι στο δασκάλου πως πέθανε
ή μάνα της Άργυρώς, και πως δέν θά
νάρθη πια στο σχολείο ή μικρή.

Πρέπει να ήμουν ως είκοσιπέντε χρόνων
τότες που πρωτογύρισα από την ξενιτιά να
δω τους δικούς μου. Ήρθαν όλοι οι παλαιοί
φίλοι κι' όλες ή παλιές ή φίλινάδες να με
δούν. Ήρθε από την άλλη άκρη του χωριού
κ' ή άργυρώ, παντρεμένη με παιδί.
Τη μιλήσα και μ' έμεινε π ο ώ τ η ρ α
ο ά. Της είπα και μ' έμεινε χίλια πρόμα-
για τ' α παιδιά της, την όμορφή, την έμπε-
δα της τη χαρά μου που βόσκω τη γριά με
τόσο καλά. Γι' όλ' αυτά χόρθηκε ένας πο-
μός λόγια, και γιά την πρώτη μας άγία
την άξέχαστη εκείνη την άγάπη, καθώς
τες, έτσι και τώρα, — δέν είπαμε
λέξη!

ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗΣ

ΤΟ ΔΙΣΘΗΜΑΤΙΚΟΤΕΡΟΝ
ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

ΨΥΧΕΣ ΣΤΟ ΣΚΟΤΑΔΙ

[Τ' α προ η γ ο ύ μ ε ν α. — Ό ζω-
γράφος Γκάθ αισθάνεται ότι άγάπη την
Τζέννη Τσάμπιον από ένα βράδυ που α-
έτραγουδούν εις μίαν έσπερίδα της θεί-
της Δουκίσσης. Η Τζέννη ανταποκρίνε-
ται εις το αίτημά του και εις τ' ας συνομι-
[ως της των διαφαίνεται ή ερωτική των συγ-
ένηση. Είς μίαν άπ' αυτές τ' ας συνομιλίας
Γκάθ με κάποια παραχή την παρακαλεί
να τραγουδήση κάτι προς χρίν του κ' ε-
κείνη νοιώθει μιά μεγάλη συγκίνησιν].
(Η συνέχεια)

Έπειτα άποτόμως, νόμισε πως ήρε την έ-
νησι όλης της παραχής του Γκάθ, και έ-
παισε να την δώσει και σ' εκείνον τον ίδιο:
— Ά! φίλε μου πόσο είστε καλλιτέχνης! και
α δύσκολο όμως σε μ' ας, άνθρώπους να πε-
σε, να καταλάβω τον χωρατίρα σας! Ελ-
τώρα μιά ώρα που μ' ας γυρίζετε τα μυαλά,
τον ένθουσιασμό σας γιά την κείνην φωνή
μου. Άρχιζω τώρα να καταλαβαίνω πως
τρέλλανοντα ή γυναικεία που ζωγραφίζετε
είκόνες των. Δέν άνοιγμα ότι ό ένθουσια-
ός σας μ' ας είναι πολύ εύφαιτος, αλλά ελ-
κουρασμένη και θέλω να πάω να κοιμη-
νουν. Έδώ χρειάζεται ραδασάνια. Χίλις
ρές τόγραφα και τό ξανάγραφα. Τόγραφα
ζί μου, άποφασισμένος να μη τραπώ, να
φοβηθώ μήτε δάσκαλο μήτε πρωτόκαλο,
να ν' α της δώσω κυρτά το χατάκι σ' ένα
βλίο, καλαμάρι, ό,τι τύχη. Ήρχονταν ή
και κόδωνταν ή καρδιά μου! Δέν άποκα-
σα! Κ' έπαιρνα μαζί μου το χατάκι όμορ-
τας, και τόκανα κομμάτια, και καταρρί-
να την ώρα που γεννήθηκα τέτοιος άνήρ
τος, φοβητής άρσης.

Ήταν ό,τι άρχιζε το κάλοκαίρι, στα
θηκα ένα πρωί και πήγα μπροστά στην
ναγιά και τόκαμα όρκο πως θά της δώσω
κείνη τη μέρα το ραδασάνι, κι' αν δέν της
δώσω, να πέση φωτιά να με κάψη.
Πήγα σχολείο πάλι πρώτος. Έρχονταν
τ' άγόρια, όλα τ' α κορίτσια. Μαυρίζαν τα
τια μου να κοιτάζω την πόρτα, που κάποι-
Η μικρή μου δέν φαίνεται! Διαβάζει ή
σκαλος τον κατάλογο, έρχεται στην
σιωπή.

Πού είναι ή Άργυρώ; ρωτά ό δασ-
λος μιά συντροφισά της.
Η μάνα της άρρώστησε, κ' έμεινε στην
Βαρεία καρδιά που την έπαιρνα μαζί μου
ρίζοντας σπίτι το μεσημέρι εκείνο! Τι να
μω, που να πάω, να βραδιάση γρήγορα και να
ζημερώση!

Έζημερώνει, ξαναπηγαίνω σχολείο, —
δια! Περνά μιά βδομάδα, δυο βδομάδες,
έννας μήνας ήταν περασμένος, σαν είπα
μέρα ένα κορίτσι στο δασκάλου πως πέθανε
ή μάνα της Άργυρώς, και πως δέν θά
νάρθη πια στο σχολείο ή μικρή.

Πρέπει να ήμουν ως είκοσιπέντε χρόνων
τότες που πρωτογύρισα από την ξενιτιά να
δω τους δικούς μου. Ήρθαν όλοι οι παλαιοί
φίλοι κι' όλες ή παλιές ή φίλινάδες να με
δούν. Ήρθε από την άλλη άκρη του χωριού
κ' ή άργυρώ, παντρεμένη με παιδί.
Τη μιλήσα και μ' έμεινε π ο ώ τ η ρ α
ο ά. Της είπα και μ' έμεινε χίλια πρόμα-
για τ' α παιδιά της, την όμορφή, την έμπε-
δα της τη χαρά μου που βόσκω τη γριά με
τόσο καλά. Γι' όλ' αυτά χόρθηκε ένας πο-
μός λόγια, και γιά την πρώτη μας άγία
την άξέχαστη εκείνη την άγάπη, καθώς
τες, έτσι και τώρα, — δέν είπαμε
λέξη!

Πρό παντός ή Τζέννη έννοούσε ότι ή συγκί-
νησις του Γκάθ δέν προήρχετο από την ίδια
και έσκέπτετο ότι αν άκουε την Βέλμα να
τραγουδή το ίδιο κομμάτι, τον αυτό ή και με-
γαλειότερο ένθουσιασμό θά ήσθάνετο ό Γκάθ.
Και θυμήθηκε τώρα ή Τζέννη, μ' ας μ' αν,
τις πασίγνωστες ερωτικές περιπέτειες του καλ-
λίτην. Και ή σκέψη της πήγε στην νεαρή
και περικοιμητή άμερικανίδα έκατομνηριούχο
Παυλίνα Αίστερ, που όι συγγενείς και φίλοι
του Γκάθ προφύριζαν γιά σύντροφό του. Εβ-
οισε ότι ή νέα αυτή κόρη ήτο ακριβώς ή γυ-

ναία που του ταίριαζε: ή ύπεροχη, άγνή ό-
μορφιά της θά τον κρατούσε πάντα μαγευμένο
ένθ' το πρακτικό της μυαλό θά συνεκράτει όλί-
γο τις άνεριμάστιγες όρμες του καλλιτέχνη.

Άμα ό Γκάθ ύπανδρεύετο, θά έπαινε να
παραιογίετα από θαυμασμό διά την Μύρα
και τη Φλόουερ και φιλή το χέρι των άν-
θρώπων με τόσο άνόητο τρόπο. . .

Έσκαινε λίγο προς τα έμπρός με τους άγκώ-
νας έπάνω στα γόνατα και κίτταζε τ' ας πολλά
μας των άνοικτών χειρών της, ένθουσιμένη τα
συναίσθημα της παράξενης στιγμής. Έπει-
τα άποτόμως συνήλθε. Έζέννη Τσάμπιον μ' α
νης τόν βλάκα. Θά άδικούσε τον ώραϊον αυ-
την καλλιτέχνη, παιδί περισσότερον, από τον
εαυτόν σου, αν τον έπαιρνες στα σοβάρα. Η
έκτίμησις που σού έξεδήλωσαν άπόψε δέν είναι
γιά σένα περισσότερο προσωπική από την εκ-
τίμησι την όποιαν έξεδήλωσε εις την θεία Ζε-
ορζίνα διά το θαμνάσιον δεινόν το όποιον του
προσέφερε. Άς είσαι εύχαριστήμένη διά την
επιτυχία της τέχνης σου, και μ' ας χάλνεις την
επιτυχία αυτή με βλακώδη αισθηματικότητα.
Τώρα πλίνε τα μεγάλα χείρα σου και πήγαινε
να πλαγιάσης. Έτσι μίλησε στον εαυτό της ή
Τζέννη.

Έκείνη εύχαρίστως διημύνην προς την α-
δουσαν του πίκου και του τραγούδιος διά-
φορα κομμάτια. . .

Έξω στο πάρκο, κάτω από τα μεγάλα δέν-
δρα, ό Γκάθ άγρυπνούσε με τη σκέψη του
στραμμένη προς εκείνην που τον άπελάττει
τόσους άγνώστους ψυχικούς κόσμους έκείνο το
βράδυ. Γύρω του τα ξαρκάδια έκοιμόντο τον
ήσυχό τους ύπνο, χωρίς να ύποπτευουν κοντά
τους την παρουσία ενός όνειροπτόλου και τ' α
στρα έκρέμοντο σαν διαμαντένιες λάμπες στο
βελούδινο στερέωμα του ουρανού. Καί ό Γκάθ
όνειροπολούσε με την ψυχή διησυχασμένη σε έ-
στει. Ότην ήρθε ή ψυχή με φωνή που βα-
θεία τη δονούσε ένα αίσθημα άγνωστο ως τώ-
ρα στην ψυχή του. Την ήρθε, τη γνώρισε την
ιδεώδη γυναίκα τη σύντροφο των όνείρων μου!
Εύθυμιόμένος αν μπόρεσά να την καταστήσω!
Τζέννη! Τζέννη! Τυφλός που ήμουν ως τώρα! Νά
την γνωρίζω, να την έχω κοντά μου τ' ας χρό-
νια και μ' αν την έχω έννοήσει άκόμα! . . .

Άπόψε όμως αυτή σήκωσε το παραπέτασμα και
μ' ας μέσα στο Άγιο Βήμα της ψυχής της.
Ά! μεγάλη κ' εύγενική καρδιά! Ποτέ δέν θά
μπορέση π' α να μ' α κρύψη τους θησαυρούς της.
Και δέν άγάπησε άκόμη! Εύχαρίστη τον Θεόν
γιά αυτή την ευτυχία. Κανέναν άνδρα στον
κόσμο δέν έχει άποκτήσει άκόμη ό,τι ένώ επι-
θυμά να άποκτήσω περισσότερο άπ' όλους τους
θησαυρούς του κόσμου. Τόν έρωτά της! Τό

θαύμα του έρωτός της! Τι θά είναι αυτό το
θαύμα! Πως τραγουδούσε, Θεέ μου! άπόψε;
Ω, ναί! θά τ' α μετρήση μιά μέρα ένα-ένα τα
μαργαριτάρια έπάνω στο κομπολόι της άγάπης
μας. Θά τ' α μετρώμε μαζί. . . Ό Θεός μόνο να
μη μ' ας δώσει και το σταυρό! Καί αν ό σταυρός
είνε άναπόφευκτος γιά κάθε ζωή, άς είναι, Θεέ
μου γιά μένα μόνο όλο το βαρύ του φορτίον!
Ω! τ' α άγαπημένα της χείρα! Τ' α μάτια της τ' α
άδολα, τ' α ελκρινή, τ' α ποτά, τ' α ώραία! . . .
Τζέννη! Τζέννη! Πως βασίλευε πάντα στη ζωή
μου, πως μ' έξουσίαζε όλόκληρο χωρίς να το
ύποπτεύωμαι, τυφλός και μωρός που ήμουν!
Αν ήμουν όμως τυφλός ως τώρα, τ' α μάτια μου
άνοιξαν άπόψε και βλέπω. . . Καί άπ' αυτό
το βράδυ ή Τζέννη θά είναι όλη ή ζωή μου, όλη
ή ψυχή μου, γιά πάντα. . .

Η αύρα της νύχτας θύπνιζε τον φιλοισμένο
μέτωπό του και τ' α μάτια του έλαμπαν στο φώς
των άστρων. Ουμήθηκε τον στίχο του ποιητού:
«Νύχτα πρέπει να ήνε γιά να λάμψουν τ' ας
της ψυχής μου. . .»
Και ή Τζέννη στο κρεβάτι της μισοκοιμημέ-
νη ψιθύριζε χωρίς να το θέλη, έτσι από μιά ά-
όρατη, μιά άκατανίκητη δύναμη: «Ό,τι θελήσης
Γκάθ. . . ό,τι θελήσης Γκάθ. . . Έξαρνα, τι-
νάθηκε άπότομα και άπεσπώθη από την εκ-
στασι του όνειρου που κυριεύσε την ψυχή της.
Σηκώθηκε μέσα στο σκοτάδι και προσπάθησε
να έπιβληθί στον εαυτό της. . .

Το έλλή και άνόητη! Πέρασα π' α την ήλι-
κία της τρέλλας, και παθάνω άκόμη τέτοιους
παράλογισμούς. . . Νόμιζα πως ήμουν δύνατη
και ίσοροπημένη, κ' έξαρνα άπόψε χάνω το
νού μου με τις κολλήσεις ενός νέου που τον βλέ-
πω τόσον καρδ' αν ένα παιδί μπροστά μου! . .
Πρέπει να συνέλθω άμέσως στον εαυτό μου ή
να φύγω άμέσως αύριο το πρωί από το Όβερ-
ντέν με το πρώτο τρέινο.

ΟΡΕΣ ΣΑΝ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΡΙΑ

Η μέρες που ακολουθούσαν ήσαν γιά τη Τζέ-
νη άληθινά μαγεμένες. Κανένα νέον έπαισδι-
ον δέν ήλθε να ταράξη την ψυχική της κατά-
στασι τόσο νέα γιά αυτή και άγνωστη ως τότε.
Τίποτε, την έπαύον, στους τρόπους του Γκάθ,
δέν πρόδιε την ταραχή και την έκστασι που
είχε προκαλέσει τέτοια κατάπληξη και τόση
συγκίνησι μέσα στην ψυχή της Τζέννης. Ό
Γκάθ ήτο κοντά της, ήσυχος, σοβάρος και δέν
της έκαψε π' α την έντασι ενός τόσο νέου
παιδιού. Είχε κάτι το συγκεντρωμένο, το σε-
πτικό στους τρόπους του. Τόσο που ό Μπάλ-
τον ούτης αν μελετά τον ολότο του ως άνθρώ-
πον που σκέπτεται φοβερά να παντρευτή. Καί
έννοούσε την ήμνη του συννοικείου του με την
ώραϊαν Άμερικανίδα.

— Ίσως να σκέπτομαι γιά γάμο. . . απή-
τησε λακωνικά ό Γκάθ.
— Θά είναι κ' εκείνη στο Τσένστον, της λαί-
δης Ίνγκλεντ; ρώτησε ό φίλος του με άρεστή
άδιακρισία.

Έπειτα άποτόμως. . .
Μάλιστα, είπεν ό Γκάθ. Θά είναι εκεί.
Άλήθεια! έφάνηκεν ό φίλος του Μπάλ-
λη, να το πάσκει αυτό στα σοβάρα;
Και ή Τζέννη, που έκάθιτο εκεί κοντά και
εφαίνετο άφοσιωμένη στην άνάγνωσι κάποιας
εφημερίδας, έννομης πως ό Γκάθ έννοούσε
την Παυλίνα Αίστερ, και του έπε σιγά-σιγά,
εις τρόπον ώστε να την άκούση μόνον αυτός:
«Ω, Ντάλμαν! πόσο χαίρομαι! το άπε-

Η ΕΥΘΥΜΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

ΑΚΡΑ ΕΝΗΜΕΡΟΤΗΣ!

— Σωστός κατακλυσμός!...
— Πώς τὸ εἶπες;
— Δὲν διάβασες γιὰ τὸν κατακλυσμό, γιὰ τὸν Νῶε, γιὰ τὴν κιβωτό, γιὰ ὅλ' αὐτά;
— Ὄχι. Ἐχω τρεῖς μέρες νὰ διαβάσω ἑφημερίδες.

ΜΠΑΝΙΟ ΚΑΙ ΜΠΑΝ

Ἐνῶ τὸ αὐτοκίνητο τραβοῦσε πρὸς τὴ Γλυφάδα, μὲ μιὰ στραβοτιμονιὰ ὁ σύζυγος εὐρέθη στὴ θάλασσα.
Ἡ σύζυγος (ἐκπληκτῇ). — Μὰ γιατί θυμώνεις ἀγάπη μου;
Ἐσὺ ποὺ συνηθίζεις νὰ τραγουδᾷς ὅταν παίρνεις τὸ μπάνιο σου;..

ΟΛΙΓΟ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ φιλάνθρωπος (πρὸς τὸν ζητιάνον ποὺ ἐπῆγε στὸ σπίτι του). — Μπορῶ ἀμέσως νὰ σοῦ βρῶ ἐργασίαν, φτωχέ μου ἄνθρωπε.

Ὁ ζητιάνος. — Μά... Κάποια παρεξήγησις συμβαίνει... Ἐνόμιζα ὅτι εἴσθε μέλος φιланθρωπακοῦ σωματείου καὶ ὄχι ἐργοδότης.

— Καλημέρα σας. Τὶ κάνει ἡ κυρία σας;
— Ἐχω πολὺν καιρὸ νὰ τὴν ἰδῶ.
— Πῶς; Μήπως πήρατε διαζύγιο;
— Ὄχι, βρὲ ἀδερφέ. Μὰ φορᾷει ἕνα τέτοιο καπέλλο, ποὺ εἶναι ἀδύνατον νὰ τὴν ἰδῇ κανεὶς!

Ὁ γιατρός. — Ἐλάσχετε ἀπὸ εὐλογιά, σὰς ἐπεσκέφθην δεκαπέντε φορὲς καὶ σὰς ἐθεράπευσα, καὶ τώρα μοῦ δίνετε ὅλο-ὅλο ἕνα ἑκατοστάριον;

— Θυμηθῆτε ὅμως γιατρὲ ὅτι ἐγὼ ἔφερα πρῶτος τὴν ἀρρώστεια στὴ συνοικία.

Ἐνας μηχανικός (πρὸς διευθυντὴν θεάτρου). — Ἴδου ἕνα σχέδιον διασκευῆς τοῦ θεάτρου σας σὲ τρόπον ποὺ νὰ μπορῇ ν' ἀδειάζῃ ἐντὸς πέντε λεπτῶν τῆς ὥρας.

Ὁ διευθυντὴς τοῦ θεάτρου. — Ὠραῖα. Ἀλλὰ θὰ προτιμοῦσα ἕνα σχέδιο μὲ τὸ ὁποῖον νὰ γεμίξῃ τὸ θέατρο ἔστω καὶ σὲ μισή ὥρα.

Η ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΣΧΕΤΙΚΟΤΗΤΟΣ...

Ἡ ὑπηρετρία (πρὸς τὸν ὑπάλληλον τοῦ χασάπη). — Ἡ γειτόνισά μας σοῦ παρήγγειλε σήμερον κρέας; Μᾶς λείπει ἀπὸ τὸ κοτέτσι ἕνα κοτόπουλο...

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ

Εἰς Φιλάργυρον

Σὰν αἰκουσε πῶς εἶναι
καὶ ἡ σιγὴ ἀκόμα
χρυσός, τὶ ἀδεόφοδος,
ἐκλείδωσε τὸ στόμα.

Εἰς χρεώστην εἰρηνοφίλου

«Εἶν' αἰσχος στὸν αἰῶνα μας
κακὸν νὰ κροτῇ,
φρονιμίς. Μὰ τὸ σκάσεις
στὸν ἑαυτὸ πιστωτή!

Εἰς δανειοφάγον

«Ὅλα ἐδῶ πληρώνονται
τὰ χεῖλη σου μᾶς λένε.
Μὰ ὅσα σοῦ χουν δώσει
οἱ φίλοι σου τὰ κλαῖνε.

Εἰς πλουσίαν μελλόντην

«Φέρει κόσμον στὰς γυναῖκες
ἡ σιγὴ, λέγει τὸ ῥητό,
μὰ σὲ σένα φέρει βέλτε
τόσον κόσμον, τὸ ψητό...

Σὲ μίαν ποὺ βάφεται

Λέγουν τὸ χεῖμα τῆς ντροπῆς
πῶς ἔχασε. Τὶ ψέμμα!
Τὰ μάγουλά της εἶναι
ἀπὸ κόκκινα ἀπ' τὸ αἷμα!

ΑΓΓΕΛΟΣ Ν. ΠΑΠ